

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, július 8-án.

187. szám.

Az őszi buza.

(K. J.) Ugyanezzel a címmel irtunk rövid idő előtt azt a cikkünket, melyben az erős meggyőződést megillető bátorsággal kimondtuk, hogy egyáltalán nem tekintettük volna sem nagy játéknak, sem nagy vételnek, de még különös erkölcselenségnek sem, ha a magyar termelők akkor, mikor az őszi buza 11 forinton kelt, remélhető termésük egy részét — felét vagy harmadát — eladták volna oly célból, hogy terményüknek az évi középárt lehetőleg biztosítsák.

Hozzáfüztük e véleményünkhöz ez okadatoló kérdést: Miert mi lesz akkor, ha a magyar termelők előleges eladást nem eszközölvén, viszont pedig a szűk esztendő után egészen természetes pénzsűke által szorítottván, tömegesen fognak termésükkel a vásárra jönni? Mi lesz ily nagy és rohamos kínálat mellett a buza ára?

Nos hát, az utóbbi eset elérkezett; és a buza ma egyelőre 8 forint 70 krajczáron zárul. Hogy mi lesz az ára ezután, azt az ég tudja.

Tény az, hogy az utóbbi napokban a feltűnő és rohamos árhanyatlást első sorban a termelő körökből érkezett nagy árukinálat indította meg. Azok az urak, akik a tizenegyforintos ár idejében a tizenennyolcz forintosra spekuláltak, most sietve sietnek maguknak a kilenczforintos ár már is erősen veszélyeztetett maradványát biztosítani, és egymás markába adják a bizományos ajtajának kilincset, majdnem rimánkodva, hogy, az istenért! adják el buzájukat.

Mert veszélyes tévedés ám hinni, hogy a baisse-t a kereskedők egyedül csinálják. Távolról sem. Aminthogy májusban a hausse-t a termelők köréből érkezett sürgős vásárlási megbízások kezdeményezték, az ezeken megriadt kereskedő pedig az árfelhajtást az esztelenségig tulozta: úgy most is a termelők egymást kergető eladási megbízásai sujtották az árfolyamot, melyet aztán a vetések állásáról terjesztett hamis hírekben és az ezekből folyó hausse-ban csalatkozott kereskedő végkép lerombolni törekszik.

A kereskedő nem kezdeményez irányt. Nem kezdeményezheti. Mert nem tud, nem tudhat biztosat a vetések állásáról. A kereskedő csak követi véleményben az előtte járó termelőt, kit „jobban informálnak” hisz; de aztán, ha egyszer megindult, a kereskedő félelmetes erélyt kölcsönöz az áramlatnak; rombol, mint az árvíz.

Igy áll a dolog a maga igazában.

Mi nem védünk senkit; mi nem vádolunk senkit.

Üzleti dolgokban mindenki a maga felelőse.

Senki sem tartozik másnak számadással azért, amit a magáéval tesz.

De azok a téves tanok, melyeket társadalmi és csoport-érdekekből világgá szórnak, országos csapásokat okozhatnak. És ezért kell rájuk mutatnunk, mint a kerülendő méregre.

Az ily hamis próféciák tavaszkor az „erkölcsi momentum” előtérbe állításával visszatartják a termelőt az eladástól, mikor jól adhatna el; és eladásra hajszolják őt „a contremine dülésának” indokából őszkor, mikor rosszul kell eladnia.

A hazugság mindig pénzbe kerül; csak a tiszta igazság óvhat meg a kártól.

Az igazságot kell tehát keresni.

Tudni kell, hogy a budapesti gabona-tőzsde legnagyobb játékosaremeg és félholt az idegességtől, mikor 200.000 métermázsa buza engagement-ja van; és hogy viszont egy kaszinó asztala körül tarokkozhat négy ember, kik egész léleknyugalommal képviselik az ő ötven-ötven-ezer, tehát szintén 200.000 métermázsa papirbuzájukat.

Ha senki sem erőszakoskodik; ha senki sem panaszkodik; ha mindenki a piacz benső szervezetéből folyó igazságokat igyekezik a maga valójukban megismerni: akkor a gabonavásár nem igen fog oly válságos helyzetbe jutni, amilyenben jelenleg van.

Mert válságos helyzetben van.

Válságos helyzet az, amikor Magyarországon 31½ millióra becsülhető buza-termés mellett (lásd az utolsó hivatalos kimutatást), oly esztendőben, amikor egy szem átmeneti készlet nélkül várjuk az újat és amikor a július-augusztusi bel- és külföldi fogyasztás minimo calculo három millió mázsát igényelhet tőlünk, a buza ára kilencz forintnál meg nem állhat, hanem napról-napra alább hanyatluk.

Az ily helyzetben nem sopánkodni, nem vádolni, hanem a helyzetjavító eszmét, az orvosságot kell keresni.

Ez orvosság pedig nem található meg másutt, mint a termelők magatartásában.

A termelőknek jobban kell tudniok, mint bárki másnak, hogy szükében van-e a buza Magyarországon, vagy nem? Ha a termés jó, akkor nem kell, nem szabad siratni a kilencz forintos árt, minthogy ezt a mennyiség pótolja. Ha pedig a termés átlagban szükebb, akkor nem kell, nem szabad a buzát sietve eldobni, hogy benne a merészen koczkázó contremineur olcsó fedezését találja. Ez a contremineur szeptemberben szállítani kénytelen. Lássuk hát, honnan veszi a buzáját!

Ha igaz, hogy kevesebb a buza a rendesnél, akkor ne unszolják a bizományost, hogy adja el azt sietve; kergessék ki az ágenst és a helybeli kupeczet, ki 8 forintért akarja megvenni a buzát stáczió, hogy nagyban játszó

megbízója aztán ugyanannyi szokványt dobhasson vásárra 8 forint 70 krajczáron.

Nem panaszkodni, hanem védekezni kell az árromboló ellen.

Védekezni, ha a védekezés észszerű. De hát észszerű-e a védekezés?

Vizsgáljuk meg!

Tisztán Magyarország belső viszonyaiából tekintve, a buzatermelőnek az idén nem kellene tartania a nagyon olcsó áraktól. Mert Magyarországon, bármily jó is a termés, még sem termett több, mint amennyit a vámmal védett Ausztria és Magyarország fogyasztása igényel. Főlöskézes árutömeg tehát az idén az árt nyomni nem fogja. Az már ma bizonyos.

De nyomhatja más. Nyomhatja az amerikai áru tömege, melynek nagysága iránt ma még senki sincs tájékozva; maga Amerika sem. Ha Észak-Amerika igen olcsó buzával özönlí el a nyugat-európai kikötöket, akkor a román és orosz buzát okvetetlen nálunk fogják kínálni, hol a szükebb termés következtében az árak még mindig jobbak. És ez a külföldi kínálat árfolyamainkat alábbszállíthatja.

Ám az idén ez az egyetlen veszély a magyar buzára nézve. Nem saját mennyisége veszélyeztetí a buzát árában, hanem a külföldi árviszonyok alakulása. Aki ezzel a veszéllyel szembe mer nézni, az ne féljen a contremine-től, mely csak akkor erős, amikor neki Amerika igazat ad. Aki pedig ezen veszély elől már korán meghátrál, mikor még nem is tudja, hogy igazán oly nagy lesz-e az amerikai termés, mint hírlelik, az szídhajta Amerikát; de ne szídjá a contremine-t, melyet ő maga, a termelő bátorit fel eladásaival.

Azok a termelők, akik a buza árát sietős, tömeges eladásaiikkal lerombolják, mert attól tartanak, hogy később csökken, ahhoz az emberhez hasonlítanak, aki megöli magát, mert fél, hogy meg fog halni.

Aki erről meg akar győződni, vegye tekintetbe a következőt:

Igaz az, hogy az amerikai termés, ha valóban oly tömördek lesz, mint amilyennek kürtölik, leszállíthatja a magyar buza tőzsdeárát, tegyük fel 8 forintra. Ez lehetséges.

De ha a magyar termelők most sietnek kínálatukkal a tőzsdére, akkor a buza ára két nap alatt lesz 8 forint. Ez bizonyos.

Ott tehát a káros lehetőséggel, itt a káros bizonyossággal állunk szemben.

A kettő közül még a kevésbé művelt is helyesen választhat.

Ebben az irányban kellene azoknak a bizonyos agrárius köröknek felvilágosítólag és szervezkedőleg

hatniok. Közös védelembe kell egybegyűjteni az érdekelteket, nem pedig közös, üres szitkozódásba.

Mi nem tanácsolhatunk senkinek magatartást és eljárást. Ez nem föladatunk. Ezt senki sem kívánhatja tőlünk. Nem tanácsoltuk tavaszkor az eladást. Nem tanácsoljuk most az eladástól való tartózkodást. Ilyesmit lelkiismeretünk nem enged meg. Mi csupán a dolgok belső igazságát akarjuk kifejteni, amennyire lehetőségünkkel telik.

És az igazság ez:

Ha az összes termelők egyszerre akarnak buzabirtokukból kimenni ugyanazonegy ajtón, a 8 forint 70 krajczáros ajtón: ezt megtehetik. De ez nem történhetik meg anélkül, hogy egymást agyon ne nyomják.

És aki elég bátor volt buzáját 11 forinton nem adni, annak nem muszáj oly gyávanak lennie, hogy 8.70-en eladja, amely ár némelystáczió 7.70-et jelent. Spekulált buzájával akkor, spekulálhat most is. Különösen pedig azért, mert ha a termelő most szalad a vásárra, akkor már elkésett. A contremineur már hamarabb ott volt és — várja martalékját.

Különben: minden gazda a maga gazdája.

KÜLFÖLD

Oszták tanácskozások. Bécsből a N. Fr. Pr. utján a következő hírt kapjuk: Vasárnap a német haladópart, a német néppárt, az alkotmányhü nagybirtokosok, a keresztényszocialista és szabad német egyesületek pártelnöke tanácskozni fognak a felett, vajjon a német ellenzék részt vegyen-e a gróf Thun által összehívott értekezleteken.

A deficit ellen. Belgrádból táviratozzák: A legsürgösebb feladatok egyike, melyek elintézésre várnak, a pénzügyi kezelés újjászervezése. A kormány több új adónem behozatalát tervezi, így a liszt és a szesz-folyadék megadóztatását. Azonkívül azonban a kezelést egyszerűsíteni és a vámjövödelmeket öregíteni kívánja, hogy ily módon a minden téren eszközözendő megtakarításokkal a deficitet megszüntesse.

A rongyszedő hagyatéka.

Jean Reibrach-tól.

Simonnoték véghetetlen meglepetésükben, hogy nagybátyjuk őket tette örökösévé, alig tudtak hová menni. Ugy a férj, mint az asszony csak homályosan emlékezett az örökhagyó öreg rongyszedőre, és ez okon hosszas fejtörésbe került, míg az asszony az öreget, aki nagybátyja volt, csak maga elé tudta képzelni.

Szótlanul néztek egymásra a hitetlenül rázták fejüket. Simonnot nézete szerint, akármily csekély legyen is az örökség, mégis jól esik és épen jókor jön. S ha csak száz frank lenne is, legalább ujonnan berendezhetnék órásműhelyüket, a gázlámpák karjait megaranoyztathatnék s egyéb apróságot is beszerezhetnének.

Az asszony mind tisztább képet alkotott magának a nagybácsiról, erről a kormogó medvéről, aki a családtól távol élt: s kit ő is mélyszégyen megvetett. Ugy rémlett neki, hogy az öreg nyolcvanasztendősen lehetett. Egy rongyszedő — gondolta magában — nem sok pénzt gyűjthet össze. De elvégre is, ha élete végéig szorgalmasan dolgozott... ha takarékoskodott...?

Simonnot megszólalt:

— Érdekes, hogy egész vagyonát ránk hagyta!...

— Nagyon helyes és okos dolog volt tőle,

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

A nagy tengeri csata után egy kis szünet következett, amely alatt tárgyalások folynak az iránt, hogy a spanyolok Santiagót adják át az amerikaiaknak. Spanyol részről azonban hallani sem akarnak ilyesmiről s el vannak határozva arra, hogy a küzdelmet tovább folytatják.

A spanyolok abban a fixa ideában élnek, hogy nekik a nemzeti becsület érdekében folytatniok kell az egyenlőtlen küzdelmet és suggeráltatni engedik magukat a karlistáktól, akik a leghevesebb ellenzői a béke-alkudozásoknak. Pedig a karlistáknak csak az a céljuk, hogy még néhány vereségbe kergessék bele a nemzetet. Mikor aztán általános lesz a kétségbeesés akkor majd előáll Don Carlos, mint szabadító nemző és megpróbálja elfoglalni a spanyol trónt.

Ez a kombináció papiroson igen szép, gyakorlati kivitele azonban szerfelett nehéz, vagy egyáltalában lehetetlen lesz.

Nagyon valószínű, hogy amennyiben Spanyolországban rendszerváltozás következne be, Don Carlos kénytelen lesz megelégedni azzal a hálátlan szereppel, hogy ő volt az, aki a köztársaság számára kikaparta a gesztenyét.

Távirati tudósításaink a következőket jelentik:

A helyzet Madridban.

Madrid, július 7.

Tegnap minisztertanács volt. A miniszterek nagyon tartózkodók és a tanácskozásról nem árulnak el semmit. Blanco tábornok távirati uton pénzt kért a kormánytól. A tengerészetügyi miniszter tagadja, mintha Camara hajórajával visszatérne Spanyolországba. — Nagy feltűnést keltett a tőzsdén, hogy a pénzügyminiszter új váltót vásárolt, a mely külföldön a vista fizetendő és másfél millió pezetáról szólott. Ezt a dolgot némelyek Krisztina királyné menekülésével hozzák összefüggésbe.

Madrid, július 7.

Nagy feltűnést kelt Weyler tábornok egy nyilatkozata, amelyben a monarchiát élesen megtámadja. A karlista-mozgalom folyton terjed. Az ismertebb politikusok már az utcára sem mernek kimenni. Campost tekintik az egész országban a jövő emberének. (N. W. T.)

Madrid, július 7.

Mária Krisztina regenskirályné elnöklése alatt ma minisztertanács volt, amely három

óra hosszat tartott. A miniszterek megtagadták az újságíróknak a felvilágosításokat. Este újabb minisztertanács lesz Sagasta miniszterelnöklése alatt. A lapok azt hiszik, hogy a spanyol partoknak az amerikaiak által való bombázása nemzetközi bonyodalmakat idézhet elő.

Paris, július 7.

Mint a Havas-ügynökségnek jelentik Madridból, egy politikus egy interview alkalmával úgy nyilatkozott, hogy a mai kormány csak a védelemmel foglalkozik; ha békealkudozásra kerülne a sor, azt más kormány fogja vezetni.

Santiago de Cuba ostroma.

Havanna, július 7.

A santiago de cubai érsek azzal a kérelemmel fordult Blanco tábornokhoz, hogy egyezzen bele Santiago kapitulációjába; mert hasztalan lenne a védekezést folytatni. Spanyolország és a spanyol csapatok becsülete már meg van mentve. Blanco tábornok táviratilag azt válaszolta az érseknek, hogy lehetetlen kapitulálnia és a kapitulációnál a halált többre kell becsülni. Nem szabad feledni — mondja a tábornok távirata — hogy mi mindnyájan Gerona és Saragossa halhatatlan védőinek utódjai vagyunk.

Tegnap száznegyven tengerészkatona érkezett Santiago de Cubába, akikről azt hitték, hogy a hajóraj katasztrófája alkalmával életüket veszítették. Ezeknek a katonáknak sikerült uszva elérniök a partot, mielőtt az ellenség kiküldött csónakjai elfoghatták volna őket.

A Compana Traisatlantica „Alfonso XII.” nevű gőzhajóját három amerikai hajó üldözöbe vette. A gőzhajó a marieli kikötőbe igyekezett, de az amerikaiak elfogták, a kapitány a hajóval a parton zátonyra futott. Az amerikai hajók hatszáz lövést tettek a gőzhajóra, azután átengedték a sorsának. A rakomány egy részét megmentették.

Santiago de Cubából érkezett hírek szerint az amerikaiak Wara-Rey spanyol tábornok holttestét teljes katonai diszszel temették el. Az ellenség átadta a spanyol hadseregnek a spanyol sebesülteket és azt az ajánlatot tette, hogy cseréljék ki a foglyokat, amire Linares tábornok ráállott.

felelt az asszony, csak hagyott volna legalább három vagy négyezer frankot.

Simonnot a vállát vonogatta, majd reményteljes mosoly ült az ajakára.

— Nos, ha csakugyan takarékosan élt volna! — kiáltott fel — akkor...

— Oh, abban bizonyos vagyok — erősíté az asszony.

— Akkor persze lehetséges... Egy ilyen öreg különöztől mindent föltehet az ember.

A hang, melyen Simonnot ez utóbbi szavakat mondta, annyi reményt keltett az asszonyban, hogy ő folytatta:

— Tehát komolyan hiszed...?

— Semmit sem hiszek, vágott közbe a férje, de amint mondtam, vannak olyan körülmények... lehetnek olyan esetek... Nem olvastad a tegnapi lapban azt az érdekes újságot, hogy egy rongyszedő egy tucsat ezüst evőeszközt talált?

Némán néztek egymásra s pillantában asuk örömmel és reménynek sugara villant meg. Az asszony törté meg a csendet.

— Ne szólj, kérlek, tudom, mit gondolsz. Tízezer frank semmiesetre se lehet...

— Már hogyne lehetne. Öreg, szegényeknek hűt zsugorik gyakran okoznak meglepetéseket...

Másnap reggel Simonnot, az óraműves azt új-

ságotla a feleségének, hogy ismét olvasott valami hasonló esetről. Az elmúlt évben ugyanis egy rongyszedő halt meg, kinek a szálmazsájkjában huszonegyezer frank volt bevarrva.

— Látod, édesem, nem is sejtí az ember, hogy mi minden telik ki egy rongyszedőtől! Az efféle emberek még a szemét közt is hol ékszereket, hol pénztárczákat, hol meg pénzt találnak. Most már tizenöt ezer frankra szinte fogadni mernek... meglátjuk, kinek van igaza!

Ennél a számmal aztán meg is állapodtak és egy fillérral se emelték föl a képzeletbeli örökséget. E helyett üzletük nagyobbitására és szépítésére készítettek terveket. Gondtalanul suhantak át a jelen fölött, mert a tizenöt ezer frank elkölthetetlen nagy összegnek tetszett nekik. Mintegy beleélve magukat a gazdagságba, már előre dicsérték az öreg Tamás bácsit, a rongyszedőt. Az asszony vigasztalhatatlan volt, hogy egy ily érdemes, derék embernek a fotografiája nincs meg a házukban. A férfi pedig biztosította az asszonyt, hogy ilyen jóra való, igazán kitünő ember nincs több a familiában. Nem mult el nap, hogy valamelyikük fel ne sóhajtott volna: Bár Tamás bátya itt lenne most!... Valahányszor az öreg nagybácsira gondoltak, aki ő érátték dolgozott, nekik gyűjtögette vagyonát, mindannyiszor elérzékenyedtek. S mióta ez a közös reménység éltette őket, sokkal nyéjanabbak voltak egymáshoz. Nem is

Madrid, július 7.

Itt az a hír van elterjedve, hogy Santiago de Cuba bombázása megkezdődött és hogy a spanyol útegek erélyesen viszonzozzák a tüzelést.

Cervera utolsó hajója.

London, július 7.

A Reuter-ügynökség jelenti, Santiagoból: Cervera tengernagy utolsó hajóját, a „Reina Mercedes“-t, tegnap éjjelkor, amikor a kikötőtől távozni akart, elpusztították. Nem tudni, hogy menekülni akart-e, avagy a spanyolok maguk sülyesztették el, hogy a kikötő bejáratát elzárják.

Blanco kiáltványa.

Havanna, július 7.

Blanco tábornok a következő kiáltványt bo-csátotta ki:

Nem mindig kíséri szerencse a vitézséget. A Cervera tengernagy parancsnoksága alatt álló spanyol hajóraj a tulsúlyban levő erővel vívott harcban diadalmat aratott, abban a pillanatban, midőn azt hittük, hogy a veszedelemből, amely a santiagói öbölben fenyegette volt, már megmenekült. A csapás igen súlyos, mégis méltatlan lenne a spanyolokhoz, hogy most csüggedjünk el. Erőt kell mutatnunk és nem gyengeséget. Nyugodtan szembeszállhatunk a viszontagságokkal és le kell győznünk azokat; elég erősek vagyunk arra, hogy ügyünket megvédelmezzük. Meg kell acéloznunk bátorságunkat a szerencsétlenséggel szemben. Fodjunk össze, bizzunk Istenben és védelmezzük elszántan a haza becsületét és integritását.

Az amerikai hadsereg beteg.

London, július 7.

Shafteren kívül még öt amerikai tábornok betegedett meg, még pedig Weeler, Hastings, Payrs, Shayse és Joung tábornok. Joung-ot visszavitték Key-Westbe. Ötvenhét tiszt van a kórházakban. Háromezer ember nem vehet részt a harcban. Javárésze beteg vagy sebesült. Sokan meg is haltak közülök (N. Fr. Pr.)

Hobson szabadulása.

Juraque, július 7.

Hobson hadnagyot és a vele együtt fogságba jutottakat már kicserélték a spanyol foglyokkal.

A béke.

Páris, július 7.

Nagyon kínosan hatott az itteni politikai és pénzügyi körökben az a hír, hogy Spanyol-

ország nem öhajt Amerikával békealkudozásokba bocsátkozni. A kormány minden áron folytatni akarja az egyenetlen és kilátás nélkül való harcot. Olyan körökből, amelyek a madridi politikai viszonyokat jól ismerik az a hír szivárogo ki, hogy a kormány csakis a karlistákra való tekintettel folytatja a háborút. Don Carlos és hívei azt kürtölik világgá, hogy most még nem szabad békét kötni, mert az szégyen volna Spanyolországra. Ők azonban ezt számításból teszik. Majd ha az ország teljesen tönkre lesz téve, akkor majd Don Carlos mint nagylelkű mentő fog ajánlkozni. Annál csodálatosabb, hogy a spanyol kormány rámege a lépére, mert most már a spanyol nép harcvágya is alábbhagyott. A kormány politikája nagyon hasonlít az öngyilkossághoz. (N. W. T.)

Dreyfus bűnös.

Ezt mondta Cavaignac, a hadügyminiszter és félezer képviselő megerősítette. A député-k, akiknek a francia bohózatirodalom a legsikerültebb karrikaturáit köszönheti, rég éreztek annyira egyet, mint ez alkalommal. Mikor kimondották azt, hogy a miniszter beszédét, amelyben pálezát tör Dreyfus fölött, az egész országban plakátok útján közzéteszik, egyszerre ötszázhetvenkét ember állott föl csodálatos ifjú tüsszel, annyira megacézolta az absztyntól és a „Gil Blas“ asszonyaitól, elernyedtek idegeiket a nemzet ügye. Mindössze két ember maradt ülve, két excentrikus bolond, aki szembeszáll a francia közvéleménnyel, a Napoleon szakálás és monoklis tábornokokkal, a Walsin-Esterházy sötét barátaival és a fölséges mobbal. Holnap pedig már valamennyi départment valamennyi prefetje megkapja kinyomatásra a hadügyminiszter beszédét, amelyet lelkesedéssel fognak olvasni. La France fia, akiknek Michelet és Descartes ma már nehéz olvasmány. És Cavaignac ur fejébe száll a mámor: diadalmi hóbortjában Clionak képzelvén magát és azt híven, hogy a házak vakolatára írják a történelmet...

Párisi telegrammunk a következő:

Páris, július 7.

A francia kamarában ma tartotta meg Castelin várva-várt interpellációját a Dreyfus-ügyben. Az interpelláció meglehetősen rövid volt. A hadügyminiszter maga is rendkívül röviden, szűkszavuan beszélt. Nyilatkozatai a

— Huszonötezer frank! Hahaha! Egy rongyszédő! Egy ember, aki telt erszényeket és drágaságokat talált!... Megfoghatatlan előttem, hogy hová tette azt a temérdek pénzt? Igen, igen. Azt hiszem, hogy semmit se dolgozott az öreg; mulatott, evett és ivott! Istenemre mondom, hogyha élne, a szeme közé vágnám az alávalónak ezt a rongyos pár frankot! Különbén a te családodból való és abból csupa ilyen nyomorult és orozátlan firma került ki. Erről te persze nem tehetsz, de el kell ismerned, hogy ez mégis csak szörnyű...

— Teljesen igazad van — veté közbe Simonnotné — de hisz tudhatod, hogy ezt a feslett, tunya embert sohasem állhattam ki.

— Fájdalom, megtörtént. Tudod-e, hogy mi egyszerűen meglettünk rabolva?

Lassankint mégis csak belenyugodtak a sorukba. Régi lakásukat elhagyták, nagyobb üzletet nyitottak s hónapokon át egy szót se szóltak nagybátyjukról. Az iránta érzett gyűlölet azonban nem szűnt meg.

Esténként, domino-játék közben azonban Simonnot gyakran mesélt el barátainak egy „tényleg megtörtént“ históriát, amely valami nagybácsiról szólt, aki tele marokkal szórta ki az ablakon a pénzt, élete javát könnyelmű fehérsépek közt töltötte el. Egy gonosz nagybácsiról, a ki öt örökségtől fosztotta meg...

Dreyfus-ellenesek legvérmesebb reményeit is fölülmúlták. Antiszemita nemzeti pártiak és az ugynevezett patriote-ok el voltak ragadtatva Cavaignac beszédétől.

Cavaignac kifejezte abbéli meggyőződését, hogy Dreyfus bűnös. Ezt bizonyítja nemcsak a hadi törvényszék marasztaló ítélete, hanem még több olyan okmány is, amely az ítélet meghozatala után került a kormány kezébe. Ezt bizonyítja továbbá Dreyfus vallomása is, amelyet lefokozása napján tett.

Cavaignac ezután felolvasta két előtte ismeretlen ember levelezését, amelyben szólt volt a cette canaille de Dreyfus kifejezéséről és arról a pneumatikus uton küldött levelezőlapról is, amelyről Pellieux és Boisdeffre is említést tettek a törvényszék előtt.

Cavaignac hangsúlyozta, hogy a levelezés semmi esetre se hamisított.

Egy frázisát a Dreyfus-ellenesek óriás lelkesedéssel fogadták. Cavaignac ugyanis azt mondta:

— Mi urak vagyunk a magunk házában és mi ugy intézzük el a mi dolgainkat, ahogy mi azt jónak találjuk.

A kormány barátai azonnal elértették a célzást és alig engedték szóhoz jutni a hadügyminisztert, annyira tapsoltak ennek az önzéretes mondásnak.

Cavaignac után nem beszélt többé senki a Dreyfus-ügyről. A beszéd annyira fellelkésítette a kamarát, hogy elhatározta, hogy Cavaignac Dreyfus-ellenes beszédét az egész országban falragaszok útján közzéteszi.

Ezt az indítványt a ház 572 szavazattal 2 ellenében majdnem egyhangulag fogadta el.

Cavaignacot és Brisson-t minden oldalról tüdőzölték.

Cavaignac szenzációs beszédének bő kivonata ez:

Cavaignac hadügyminiszter kijelenti, hogy a kormánynak első gondja volt, hogy módot keressen arra, hogy véget vessen az izgatottságnak az országban. A kormány azon a nézeten van, hogy amennyire lehetséges, közölnie kell a teljes igazságot a házzal és az országgal. Az első haditörvényszék tagjai lelkiismeretük szerint, elfogultság nélkül ítélték. (Tetszés.) — Dreyfus helyére egy más tisztet akartak állítani, aki szenvedje el azokat a fegyelmi büntetéseket, amelyeket amaz megérdemel. (Helyeslés.) A második haditörvényszék bírái szintén lelkiismeretük szerint szavaztak. Nem bizonyították be nekik azokat a büntetéseket, amelyekkel a második tisztet vádolták és amelyek különben sem bizonyították volna Dreyfus ártatlanságát. A kormány meg fogja tudni oltalmazni a haditörvényszék tagjainak döntését és őket magukat is. A kormánynak kötelessége teljes világosságot deríteni az ügyre és nem akarja a hadsereg iránt való tiszteletet represszív intézkedésekkel biztosítani. A hadseregnek, amely tiszteletben tartja a polgári hatalom szupremációját, nincs szüksége arra, hogy a közjó iránt való tekintetek mögé bujjék. (Tetszés.) A kormánynak föltétlen bizonyossága van Dreyfus bűnösségére nézve. (Tetszés minden oldalon.) Hozzátette, hogy a bizonyossága nem volna még, akkor a közjó iránt való semmiféle tekintet sem bízhatná arra, hogy egy ártatlan embert meghagyjon a bagnoban. A miniszter hozzátette, hogy annál nyiltabban beszélhet, mert szavaiban semmi sincs, ami idegen kormányokat érintene. Hat éven keresztül a kutatások ezernél több bizonyítékot szolgáltatottak, amelyek semmi kétséget nem hagynak fönn sem hitelességükre, sem szerzőjük kiletéré nézve.

pörlekedtek többet. És [ha esténként Simonnot a poharát nagybátyjának emlékeztetése ürítette, nedves lett mindkettőjüknek a szeme a meghatottságtól.

Néhány nap mulva azonban Simonnot reálisabban kezdett gondolkodni s arra az eredményre jutott, hogy az a tizenötezer frank még sem oly kimeríthetetlen összeg. Mindent megfontolva kell cselekedni, sok pénzt az ablakon kidobni nem szabad, gondolta magában. Az asszony pedig már villamos világításról fantáziált...

— Ostobaság! — szólt Simonnot.

— Ugy? viszonzá az asszony. Hát bizonyos, hogy csak a tizenötezer frankot öröklünk...

S arcán az a tudat tükröződött vissza, hogy a rongyszédők a társadalom jelesei és a rongyszédőknek van a legszebb hivatásuk a földön.

A végrendelet kihirdetése napján Simonnoték megtudták a valót. Hogy huszonötezer frankot hagyott rájuk az öreg Tamás, a rongyszédő.

Hallgatagon mentek haza, de aminő a szobába értek, Simonnot felkiáltott:

— Nos, mit szólsz hozzá? ! Huszonötezer frank!...

Simonnotné egy szót se szólt, hanem bágyadtan, erőtlően vetette magát egy székbe. Simonnot azonban az előbbi hangon folytatta:

Két irat, amelyek egyike 1894. márciusban, a másik áprilisban kelt, czélzást tesz egy „D” kezdőbetűvel jelzett egyénre. Ez Dreyfus, noha neve az iratokban csak a kezdőbetűvel van jelezve, 1896-ban pedig egy levelező egy levélben azt írta, hogy ha a Dreyfus-ügyben kérdést intéznének hozzá, sohasem mondaná, hogy összekötésben állott az a zsidóval. Dreyfus bűnösségét bizonyítja továbbá egy két évvel később kelt okirat is. Végül tekintetbe veendő még Dreyfus vallomása. A lefokozás napjának reggelén két tiszt hallotta Dreyfus saját szájából bűnösség bevallását. Lebrun-Renauld kapitány közölte a hadügyminiszterrel, a mit hallott. Később ezt a tanuvallomását írásban és hivatalosan megerősítette. Dastelle kapitány is hallotta Dreyfus vallomását és közölte azt más tisztekkel, akik erről szintén tanuságot tesznek. Ily módon egyhangzó, határozott tanuvallomásokból kitűnik, hogy Dreyfus tényleg mondta e szavakat: „Ma okirato katszolgáltattam ki...” stb. Nem tételezhetem föl, hogy az az ember mondotta volna ezt, ha nem szolgáltatott volna ki tényleg okiratokat. (Helyeslés.) A kormány erőt merítve az ügy igazságából, amelyet véd, nem fogja megengedni, hogy megtámadják a nemzet érdekeit. A kormány reméli, hogy holnap minden francia egy szívvel-lélekkel ki fogja jelenteni, hogy a hadsereg, amely büszkesége és hatalma a nemzetnek, erős nemcsak az ország bizalmánál, hanem cselekedeteinek szilárdságánál fogva is. (Élénk tetszés.)

Cavaignak a kamarában tett mai kijelentése következtében Páris katonai parancsnokának kiadják a rendeletet, hogy Esterházyt a vizsgálóbizottság elé állítsa. A mai kamarai szavazás alapján Dreyfusné kérvényének, amelyet az igazságügyminiszterhez intézett, nem adnak helyet. Mint mondják, Sarrien igazságügyminiszter el van tököelve, hogy értésére adja Dreyfusnénak, hogy kívánságát semmi sem indokolja.

TÁVIRATOK.

A megszünt ostromállapot.

Róma, július 7. A király ma aláírta azokat a rendeleteket, amelyek megszüntetik az ostromállapotot. A hadtestek parancsnokait felmentik a rendőri ügyek vezetése alól, amelyeket ismét a prefektusokra ruháztak.

Az olasz kamara ülése.

Róma, július 7. A kamara mai ülésén Pelloux miniszterelnök a radikális és szociálista képviselők ama előterjesztésére, hogy egyes lapokat még olyan tartományokban is, ahol nincs ostromállapot, felfüggesztettek és beszüntettek, kijelentette, hogy a prefektusoktól információt kért és mihelyt azok beérkeznek, meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket. Az interpellálók válasza után hozzátette a miniszterelnök, hogy követeli a törvény tiszteletben tartását, de figyelmeztet arra, hogy olyan bűntettekről van szó, amelyek az országot mozgásba hozták. (Helyes.) Voltak lapok, amelyeket ő tiltatott be a közrend fentartása végett. (Zaj a szélsőbaloldalon.) Szándékában van, mihelyt lehet, visszatérni a törvényhez, de ezt okossággal és a körülmények helyes mérlegelésével óhajtja megtenni. (Helyeslés. Mozgás.)

A trienti érsek pöre.

Bozen, július 7. Az innsbrucki főtörvényszék elrendelte a vizsgálatot abban a becsület-sértési perben, amelyet a bozeni járásbíró elött indított a „Bozener Zeitung” szerkesztősége a trienti érsek ellen, aki interdiktummal tiltotta meg híveinek a lap olvasását. (N. Fr. Pr.)

A német császár yachtjai.

Szent-Petervár, július 7. A „Kronstädter Zeitung” írja: Vilmos császár figyelmét múlt évi Kronstadti partózkodása alkalmával felkeltette az a gőzkutter amely a „Hohenzollern”-ról az orosz császári yachttra ment. A német tengerészeti attasénak az orosz tengerészeti vezérkarhoz intézett megfélemlítő átirata következtében Miklós császár megparancsolta, hogy két teljesen hasonló gőzkutter teret küldjék meg Vilmos császárnak, mint az orosz flotta tengerőrnagyának.

HIREK.

Herr Baron Daniel.

Fiatal ujság vagyunk, alig egy esztendő s így nem volt még elegendő alkalmunk elég gyakran ismételni, hogy a kereskedelmi minisztériumban valami kis hiba van. Nehéz konstatálni, hogy hol van ez a hiba, a kereskedelmi ügyekben-e, vagy a kereskedelmi miniszterben, elég az hozzá, hogy nem tudnak egymáshoz alkalmazkodni. S ezen az okon nagyon czélirányos volna a magyar kereskedelmi ügyeket egyszerűen elcsapni, miáltal minden további konfliktus elkerültenék.

Amióta megszülettünk, mindig mondtuk ezt, valahányszor a közérdek hírlapirói kötelességünk tette. S ime, ma elérkezett a napja, mikor ugyanezt mondja az egész fővárosi sajtó, magyar nyelvű és német nyelvű lapok, kormányparti és ellenzéki irányúak. Hogy miért a nagy felháborodás Dániel Ernő miniszter ellen, legjobban kiviláglik a miniszterekkel rendszeren nyájashangu „Pester Lloyd” mai esti lapjának első híréből, amely „Herr Baron Daniel und die ungarische Presse” czim alatt szórul-szóra ezeket mondja:

(Báró Dániel ur és a magyar sajtó.) A lapok többsége mebotránkozik azon, hogy az autonóm vámtarifa tervezetét, amelyet a kereskedelmi minisztériumban kidolgoztak, egy bécsi lap már tegnap reggel közölte, míg a magyar lapok a tervezetet csak a tegnapi nap folyamán kapták meg. Nem osztozunk e mebotránkozásban, mert eszünk ágában sincs báró Dániel urat gyanúsítani azzal, hogy föl tudná fogni azt a sértést, amelyet a magyar sajtóval és a magyar olvasóközönséggel szemben elkövetett. Báró Dániel ur nem tud megérteni más egyebet sem, olyat, ami ressortjára nézve még fontosabb ennél, de ez körülbelül úgy egyenlítődik ki, hogy a közönség körében viszont senki sem érti, miért miniszter voltaképpen báró Dániel ur.

Ugyanilyen tenorban, de még sokkal élesebben is szól a sajtónak még több kiváló organuma a kereskedelmi miniszterről, abból az alkalomból, hogy a „Neue Freie Presse” egy nappal hamarabb közölte az autonóm vámtarifát, mint a magyar lapok, ami magyarányit tesz, hogy Ausztriát és Bécszet hamarabb ismertették meg a tervezett önálló vámtarifával, mint Magyarországot és Budapestet.

Hogy a botránnyos dolog még kevésbé legyen érthető, „Herr Baron Daniel” ma éjjel megszólal a Sturm Albert szájával és a félhivatalos könyvomatásban ezeket mondja:

(Bud. Tud.) Több fővárosi lap panaszkodván, hogy a magyar kereskedelmi miniszter jóvoltából egy bécsi lap előbb közölte a magyar autonóm vámtarifa tervezetét, mint ezt a budapesti lapok tehetők, illetékes helyről fel vagyunk hatalmazva annak a konstatálására, hogy a kereskedelmi magyar minisztertől, vagy annak közgeitől sem az illető bécsi, sem más idegen lap, vagy annak képviselője, sem a magyar lapok előtt, sem azokkal egyidejűleg a tervezetet sem nem kérték, sem nem kapták, úgy, hogy sem a minisztert, sem annak közgeit ezen, a kereskedelmi minisztériumban is nagy meglepetést keltett helytelen ség elkövetése nem terhelheti.

Ebben a védekező írásban több a vádaskodás, mint a védelem. Minden józan olvasó kiolvashatja belőle, hogy törvénytelen ségnek vagy visszaélésnek kellett történnie s amíg a nyilatkozat ezt koncedálja, arról egy szóval se emlékezik meg, vajjon történetek-e megtörölhető intézkedések is? Mi tudunk rá példát magyar miniszterek és magyar hírlapok történetében, hogy ilyen esetekben vizsgálatot indítottak ismeretlen tettesek ellen, házkutatásokat tartottak ismert szerkesztőségekben és hosszabb fogságbüntetésre ítélték jónévű publicistákat. Pedig akkor sokkal kisebb dolgokról volt szó, sokkal apróbb, hivatalos titkokról.

Erről kérünk szíves felvilágosítást és nem hírt arról, hogy a miniszter ur maga is meg-

ütközött és csudálkozik a dolgon. A miniszter ur mindenben csudálkozik, ami körülötte történik. Mi meg semmin sem csudálkozunk, amit a miniszter ur tesz.

A tengerszem története.

Egy lengbergi lengyel ujság, a „Vszechpolszki” hosszan elmondja a vitás tengerszem történetét. A cikkirő persze czélzatosan csoportosítja argumentumait, de azért érdekes meghallgatni, miként védi állítólagos igazát.

Poniatowski Szaniszló király uralkodása alatt — mondja — mikor Lengyelország feje felett már Damokles kardja lebegett, Ausztria sem akart szövetséges társai mögött maradni s elhatározta, hogy kikerekíti határát Lengyelország rovására. Okot és alkalmat erre az 1769-iki orosz-török háború s a Lengyelországban dúló konföderációk pártoskodása szolgáltatott. Ausztria ezek folytán katonai kordont vont a magyar határ mentén egész Moldváig. A Magyar- és Lengyelország közti határ megállapításával báró Seeger vezérkari alezredest bízták meg.

Az államtanácsnak eleinte aggodalmi voltak aziránt, hogy mit fog szólni a világ ahhoz, hogy a lengyeleket másfél százados birtokukban háborítják, de utóbb skrupulusai eloszlottak. Egyszerűen arra az álláspontra helyezkedett, hogy „a hatalmasnak, ha így véli, hogy igaza van, jogában áll magát birtokba helyezni.” (A cikkirő itt idézeteket közöl a k. k. Haus-, Hof- und Staatsarchiv 1769-iki irataiból.)

Az államtanács határozata szerint megszállandó volt a szomszédos neu-sandeczai és neu-markti terület, az utóbbi magában foglalta a mai vitás területet is. Báró Seeger olyképp állapította meg a határvonalakat, hogy azt a két tavon: a Halastó és Tengerszem közepén vezette keresztül, amint ezt az utána fenmaradt térképek ma is feltűntetik. A nevezett kerületeket 1770. évi szeptember havában szállották meg. A lengyel kancellár, Młodziejowski püspök ez ellen óvást emelt, sőt maga a király is panaszkodott Mária Teréziának, aki nem igen látszott osztrák tanácsosai nézetét, amennyiben a panaszra azt választotta:

— J'ai très mince opinion de nos titres. (Nem vagyok bizonyos jogcimeink tekintetében.)

Mindezek daczára az elfoglalt területeket Magyarországhoz csatolták, ez azonban csak két évig tartott, mert 1772-ben Lengyelország első felosztása után az okkupált területet visszacsatolták Galicziához s így a Seeger báró által teremtett ideiglenes határ megszünt létezni.

De a magyarok hetven éven át folyton követelték ezt a területet és csak az 1840-ben bekövetkezett politikai események folytán mondtak le róla.

A határszélen azonban a surlódások tovább is tartottak és valahányszor a vitás területhez tartozó valamelyik erdő, rét vagy legelőrészt nézve páreskedés támadt, a magyarok mindannyiszor beavatkoztak a dologba. Így történt ez 1840 után is számtalanszor, miután a vitás terület iránti igényeikről már lemondtak volt.

A magyar kormány a Seeger felvétele után készült térképeknél fogva tart igényt a vitás területre, de hiszen a többi, nem Seeger nyomán felvett térképek mindannyian galicziai területre helyezik a vitás területet.

A magyar kormány hivatkozik egy tizenegyedik századbéli oklevélre, de mit akar ezzel bizonyítani? Hogy valaha az övé volt a vitás terület? Ezt tudjuk, úgy szintén azt is, hogy in illo tempore Gácsország nagy része is Magyarországot uralta. De hogy Lengyelország már 1769-ben is 150 év óta birtak vitás területet s ez tulajdonát képezte, azt maga a bécsi Staatsrath is elismeri, amint ez a fenti idézetből kitűnik.

Ha a vitás terület, mint a magyar kormány állítja, mindenkor Magyarországhoz tartozott volna, hogy lett volna lehetséges az, hogy azon a területen minden időn át a lengyelek gyakorolták a hatalmi és legeltetési jogot? Galiczia négyrendbeli királyi adománylevéllel képes ezt bizonyítani,

Hogy a vitás ügyet végre rendezzék, a magyar kormány báró Seeger nyomán indulva, a Bialka folyót ajánlotta határuul, de akkor ott voltunk, ahol voltunk. A Bialka folyót Galiczia már azon egyszerű okból sem fogadhatja el határvonalul, mert e folyó tulsó — Galiczia felé eső — részén fekszik Uj-Béla, mely mindamellett is nem Gács-, hanem Magyarországhoz tartozik, lengyel részről a lengyel hegygerinczet tartják természetes határnak, mely a vitás területet határolja. Ez volt a határ Magyar- és Lengyelország közt 1769. előtt is.

Hogy nem a Bialka képezte a régi határt, azt azon korbéli magyar írók és tudósok is elismerik, akik nem felezték meg sem a Halastót, sem a Tengerszemet. Így a többek közt Buchholz Jakab „Beschreibung der hohen Tatra. Késmark 1751.” című művében a Halastóról azt mondja: „a nagy lengyel halastó”. Csaplovics János (Topographisch-statistisches Archiv des Königreichs Ungarn, Pozsony 1821.) így ír: „A nagy halastó már galicziai területen van és a tengerszem is lengyel földön van.” Ugyanezt állítja Szepeházy Károly is „Merkwürdigkeiten des Königreichs Ungarn, Kassa 1825.” című művében. És a magyar kormány mindennek daczára a Bialkát kívánja határuul.

Ezeket írja a „Wszzechpolski” című lengyel újság. A maga részéről egyetlen új történelmi adatot sem visz bele a vitába, ellenben a történelem fonálán világosan és lelkiismeretesen — noha szándéka ellenére — kimutatja azt, hogy Magyarország tényleg soha sem szünt meg fentartani igényeit a tengerszemre.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **A beteg királyné.** Erzsébet királyné betegsége alkalmából a berlini „Localanzeiger” különös hirt bocsájt világra. Azt akarja ugyanis elhíttetni, hogy a királyné betegségének híre nem minden célzatosság nélkül közlik éppen most. Egyenest az uralkodó kívánságára történt ez és a felség mintegy figyelmeztetni kívánta vele a bécsiakat, hogy a császárszületemot nem kívánna zajos ünnepnek. Csöndes jubileumra gondol, minden ragyogás nélkül, mert a királyné nem lehetne jelen az ünnepségeken. A berlini újság szerint nincs is, aki a beteg királynét helyettesíthetné, mert a trónörökös nőilen, Ottó főherceg nevében nincs meg a kellő fenség, Mária Terézia és Stefánia főhercegnők pedig özvegyek és azonfelül nem is illenek az ő kedvéért Mária Jozefa főhercegnőt mellőzni. A „Localanzeiger” ezekhez az okoskodásokhoz azt a megjegyzést fűzi, hogy a nagyobb szerű ünnepségek elmaradása nagyon fáj azoknak a bécsieknek, akik a jubilaris esztendőttől egy kis hasznot is vártak. S ebben a berlini újságnak igaza lehet. De egyéb okoskodása sánta, mert a magyarországi jubileumok és nemzeti ünnepségek már megállapították a preczedenst, hogy a beteg királynét ilyenkor mindig Mária Jozefa főhercegnő helyettesíti.

— **Rímely Károly püspök jubileuma.** Junius 30-án ülte meg Bars vármegye Rímely Károly püspöknek félszázados papi jubileumát, mely alkalommal a vármegye törvényhatósági bizottsága a püspöknel Garam-Szent-Kereszten Kazy János főispán vezetése alatt küldöttségileg tisztelgett s neki a közgyűlés üdvözlő iratát átadta. Ugyanekkor üdvözölte a püspököt Zólyom vármegye küldöttsége is, melyet Radvánszky főispán vezetett. A tisztelgést fényes ebéd követte, melyen 230 vendég vett részt. Ebéd alatt lelkes szavakban mondott pohárköszöntőt a királyra és annak elhangzása után olvasták fel a királynak távirati üdvözlését, melynek szövege a következő:

Különös örömmre szolgál, hogy a mai napon ötvenéves áldozári jubileumát teljes testi és szellemi erőben ünnepli, és szívemből kívánom, hogy az isteni gondviselés Önt, a buzgó főpásztort és nemesszívű emberbarátot, a haza és egyházmegyéje javára még évek hosszú során át tartsa meg.

Ferencz József s. k.

E távirat hatása alatt a vendégség lelkesedésben tört ki, az asztalok megbomlottak, min-

denki a püspök közelébe sietett, ki a lelkes riadalomban könyekig meghatottan állott. Még az ebéd alatt érkezett Wlassics Gyula miniszternek távirati üdvözlése.

— **A király takaréktűzhelyei.** A budai új királyi palota építése már annyira előrehaladt, hogy hozzáfoghattak a konyha tűzhely berendezéséhez. Ez az egész berendezés hazai gyárakban készül. Az a takaréktűzhely, melyen az udvari ebédek készülnek, 8 méter hosszú és 2000 ember számára lehet rajta főzni, egyes részei légszeszfűtésre vannak berendezve és vízvezetékkel ellátva. Az a takaréktűzhely, melyen ő felsége ebédjei készülnek negydfél méter hosszú, delta fémhöz való és hazai fayence gyárban készült festett zománczozott porcellándiszítással van borítva. Nemkülönböztetve most építik a főhercegek számára készülő takaréktűzhelyt és azt a tűzhelyt, melyen a személyzet ebédje készül. Az egyenlő hőmegosztást előidéző füstvezeték a padozat alatt a pinczébe fut le. A takaréktűzhelyek hosszú külföldi tanulmány után készültek és valóságos remekek. A négy takaréktűzhely értéke megközelíti a 100.000 forintot. A konyhák és mellékhelyiségek száma negyven.

— **A fiumei tanítók elutazása.** A főváros megtekintésére felrándult fiumei tanítók tegnap este érkeztek vissza Budapestre Mezőhegyesről, ahová az állami mintagazdaság megtekintésére rándultak ki. Mezőhegyesen egy teljes napot töltöttek és itt a gazdaság kormányzója fogadta és szállásolta el őket. Huszonöt kocsin járták be a mezőhegyesi mintagazdaságot, amelyben főként a tehéncsorda és a ménlő-telep ragadta meg nagyon figyelmüket. A ménlő-telep istállóiban igen sokat kérdezősködtek a lótenyésztésről, mely legelőbbje előtt eddig csak könyvből volt ismeretes. Kedden este a Központi vendéglőben banket is volt tiszteletükre. Tegnap reggel azután visszaindultak Budapestre. Utközben azonban Szegedet is megtekintették, ahol a város nagy szívesseggel fogadta őket. Az állomáson a szegedi tanítók élén, a város főjegyzője várt rájuk, ki harmincz kocsival Szeged összes nevezetességeit megmutogatta nekik. Közben tisztelegtek Pálffy polgármester előtt, akihez Dalmortello intézett olasz nyelven beszédet. Délben a Tisza-szállóban száz terítékű banketet adott tiszteletükre a város. A fővárosba tegnap este érkeztek meg. Ma a városligetbe rándultak ki, hogy ott az állandó kiállítás és a történelmi csarnok épületeit is megtekintsék. Délután fél három órakor pedig a budapesti tanítók kíséretében a központi pályaudvarra hajtottak ki, hogy innen gyorsvonattal Fiuméba induljanak.

— **A fogarasi új jószágigazgató.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter fogarasi jószágigazgatóvá Fridrik Gézát nevezte ki, aki eddig a földmivelésügyi miniszteriumban volt felügyelői czímmel és jelleggel felruházott gazdasági intéző. Fogarason ez a kinevezés, mint nekünk telegrafálják, nagy meglepetést és örömet keltett, mert a közóhajtásnak felel meg.

— **Papi szent gyakorlatok.** A Budapesten lelkeskedő katolikus papság augusztus végén a központi papnevelő-intézetben három-öt napig tartó lelki szent gyakorlatot fog tartani, amelyre Bundala Mihály szeminaryumi lelkiatyánál jelentkezni már is lehet. A szent gyakorlatokat Tomcsányi Lajos jezsuita atya fogja vezetni, aki mint egyházi szónok, papi körökben messze földön híres. A szent gyakorlatokra megjelenő papok ez időben a szeminaryumban is kaphatnak ellátást.

— **Rokkadozó bérház.** Megirtuk tegnap, hogy a Dembinszky-utca 40. számú ház egyik lakásában éjjel leszakadt a mennyezet és hogy senkit sem ütött agyon, csak azont mult, hogy a 28-ik számú lakásban, ahol a mennyezetszakadás történt, véletlenül nem volt senki. A rendőrség még az éjjel megjelent a helyszínén s konstataálta, hogy a leszakadt mennyezet-gerendák k o r h a d t a k v o l t a k és valószínűleg valamely lebontott házból kerültek a Dembinszky-utcai új házba. Ennek a háznak az egész építkezése szerfelett aggályos, mert a házban többfelé megrepedeztek a falak

s a lakók most nem mernek a lakásaikban maradni, mert attól félnek, hogy rájuk szakad a tetőzet. A rendőrség, állítólag, elrendelte a ház kiürítését, de ezt az igen szükséges intézkedést mindezeidig még nem hajtották végre. A lakók, akik teljes joggal féltik az életüket, most nem tudják, mihez fogjanak. A házat néhány évvel ezelőtt Freyberger építési vállalkozó építtette.

— **A boszniai hadjárat évfordulója.** A boszniai hadjáratban tudvalevőleg jelentékeny szerepe volt a 38. és a bpesti 32. sz. háziezrednek. A 32-ik gyalogezredben szolgált katonák most a huszéves évforduló alkalmából nagyobb ünnepséget rendeznek. A 32-ik gyalogezred 8-ik százada két embernek, egy tisztnek s egy közlegénynek kivételével tönkre ment a stolazi csatában. Ezeknek az elesett hajtársaknak lelkiüdvéért augusztus 13-án a helyőrségi templomban istentisztelet lesz, 24-én pedig nagyobb ünnepség, amelynek költségeihez a főváros tanácsa is hozzájárul.

— **Jubileum: deficit.** B e c s b ő i táviratozzák: Nagy feltűnést keltett itt, hogy a jubileumi diszlövészet 100.000 forintos deficitel záródott. A bizottság azt mondja, hogy a részvétel csekély volt. A németországiak alig jöttek, a magyarok egészen elmaradtak, sőt az osztrákok is kevesen jöttek el, úgy hogy a várt jövedelemnek csak kis részét vették be a lövészek.

— **Bauer ur. Fiumei tudósítónk táviratozza:** A fiumei rendőrség azt hiszi, hogy a Schenker és társa cég kárára elkövetett 26.000 forintos sikkasztás tettesét nem hívják Bauer Gézának (vagy Bélának), hanem másnak és hogy a Bauer nevet törvényellenes módon megszerzett okmányok alapján használta. Megbízható forrás szerint Bauer a katonaságtól is megszökött és hogy a büntetéstől megmeneküljön, hamis nevet vett föl. Hogy a Bauer nevet akkor vette-e föl, eddig nem volt megállapítható. A katonaságtól Angolországba szökött és ott a tengerészpályára lépett, ahol mindaddig működött, míg egyszer Fiuméba vetődött és pénzügyőrnek állt be. Sajátságos, hogy míg pénzügyőrül csakis romlatlan előéletű, megfelelő okmányokkal magát igazolui tudó egyéneket vesznek fel, addig Bauert mégis fölvettek minden okmány nélkül. Valószínű, hogy műveltsége miatt tekintettek el azoktól. Mint pénzügyőr 1897. évi augusztus óta működött ez évi márcziusig, mikor is Schenker és társa, helyesebben Fischer és Brill céghez lépett be mint hivatalnok. A fiumei rendőrség füt-fát megmozgat, hogy a szélhámost kézre kerítse. Ennek keresztneve sem Géza, sem Béla, hanem több mint bizonyos, hogy József. Atyja állítólag egy budapesti magyar vasutigazgatósnál volt a közelmúltig alkalmazva, anyját pedig állítólag Schöllingen Rózának hívják. A rendőrség az egész országba több, mint 200 táviratot küldött szét, de ezekre mindeddig az a válasz érkezett, hogy Bauer ismeretlen egyéniség. A nagy-szent-miklósi rendőrség azt táviratozta, hogy ott van ugyan több Bauer-család, de azért azonosság nem állapíthatott meg. Eddig tehát nem csak Bauer valódi családi neve nem volt megállapítható, hanem még az sem, hogy hol született. Bauer egész életét teljes homály borítja.

— **Buffet meghalt.** Párisból táviratozzák, hogy Buffet Lajos József szenátor meghalt. Buffet 1818-ban született, kezdetben az ügyvédi pályára lépett, csakhamar azonban beválasztották az alkotmányozó gyűlésbe. Napoleon Lajos elnöksége alatt miniszter lett és harmincz év alatt négy ízben volt miniszter. Utóljára 1875-ben a konzervatív-köztársasági miniszterium elnöke volt, egyszersmind a belügyi tárcazt is elvállalta. Ez állásában Buffet nagyon is klerikális és reakzionárius irányt követett, többek közt a sajtótörvény szigorubb alkalmazását az ostromállapot fentartását javasolta. A szenátusban a klerikális jobbpárt egyik vezérérfa volt.

— **Vihar, jégveszély.** A minapi jégverés okozta kárt még meg sem állapították és ma már újabb jégverésekről értesítenek tudósítónk. Szabolcsmegyében, Nyírbétek tájékán tegnapelőtt óriási felhossa-

kadás és jégvíhar volt. A jég nagy károkat okozott és a még lábon álló gabonát, dohányt és tengetit majdnem teljesen elpusztította. A villám öt helyen beütött és több pajtát, lakóházat és olat elhamvasztott az ott támadt tűz. Az egyik pajtából a zivatar elől odamenekülő aratok csak alig tudtak kimenekülni. — Békési tudósítónk azt táviratozza, hogy tegnap Békés és Békéscsaba között szintén jégverés volt és a termést teljesen tönkretette. A le nem aratott vetésekben hetven százalék a kár és sok gazda termése egészen elpusztult.

— Hunnia. Ezt a szép nevet két-három nap óta szerfelett sűrűn emlegetik a fővárosban. Az utcán, a kávéházakban, de különösen a trafikokban egyre Hunniáról beszélnek és valljuk meg mindjárt, hogy a beszélgetés vége káromkodásba fullad és boszankodás kíséri. Történt ugyanis, hogy e hónap első napján több új dohány- és cigarettafajtát bocsátottak forgalomba és ezek között kivált egy, melyet Hunnia névre kereszteltek. Dohánylevélbe burkolt cigaretták, azaz, hogy kisebb fajta szivar ez, mely szivarzakértők véleménye szerint nagyon jó és darabja csak két krajczár. Az ára továbbra is ilyenek marad, ez bizonyos, de hogy a jósága is állandó marad-e, az nem bizonyos. Sőt azok, akiknek már többször volt részük új szivarfajtákban, egész határozottsággal azt állítják, hogy a Hunnia is a lehető legrövidebb idő alatt épen olyan rossz lesz, mint bármelyik más két krajczáros szivar. Az első készletet jón csinálják, hogy csalogassa a közönséget, mert ha egyszer hozzácsokolt a pipás ember ehhez az új fajtahoz, el fogja szívni akkor is, ha rosszabb lesz. A legérdekesebb pedig az egész dologban az, hogy a Hunnia már is teljesen elfogyott, pedig ugyancsak keresik most a dohányosok. A trafikokban vagy már nincsen, vagy még nincsen ez az új fajta szivar és családva távoznak mindazok, akik Hunniát keresnek. A kerepesi-ut egyik trafikjának ajtajára pedig szép nagy betűkkel már ráírták, hogy elfogyott az új szivar. Szóval: van új szivar és még sincsen. A dohányjövődék is egyre ígérte, hogy most már naponta új készletekkel fogja ellátni a trafikokat, de épen csak ígéri és nincs az az ember, aki csak egy szál Hunniát tudna keríteni. Ugy látszik, ezáltal a szokottnál korábban lesz a tapasztalt pipások megjósolta ama stádium, amikor egyszerre rosszabb lesz a jó új szivar. Hamar kérjük az újabb milliókat, hadd lássuk, igaz-e ez a jóslás?

— Csaló diplomata. Párisból írják: Egy exotikus szédelő, aki diplomáciai állását különféle csalások elkövetésére használta föl, a legújabb párisi szenzáció. Nedzid Melhamé effendi a neve annak a török gentlemannek, aki Beyrutban, Szíriában született és a maronita-keresztény vallás híve. Ez az ur vagy husz év előtt vándorolt ki a hazájából és az akkor még nem francia oltalom alatt levő Tuniszba ment, ahol „Al Bacira“ czímmel lapot alapított, melyet zsarolásokra használt föl. Ezenkívül sikerült neki a benschülöttek törvényszékénél ügyészi állásra fölvégődni, amely állása révén nagyobb összeget harcolt össze. Mikor azonban a francziák bevonultak Tuniszba, akkor Melhamé szerencsecsillaga aláhanyatlott. Az ország új urai 6000—25.000 frank biztosítékot kértek minden lapkiadótól. Melhamé vagy nem tudta, vagy nem akarta ezt a összeget letenni és az „Al Bacira“ megszűnt. Később aztán kiderült, hogy Melhamé ügyész hivatalában számtalan inkorrektet követett el. Ennek a fölfedezésnek az lett a következménye, hogy az ügyész urat csufosan elkergették hivatalából. Ekkor Melhamé a francia érdekek harcosának nevezte magát, francia nőt vett el, hogy a francia hatóság előtt kalhessen vele egybe és egy röpíratzerű kérvényt intézett Hanotauxhoz, amely kérvényben élénk színekkel festette ki a francziák érdekében kifejtett buzgó munkálkodását. Hanotaux azonban, — valamint a tuniszi franczia hatóságok is, jól ismerték a kalandort és szóba se álltak vele. Melhamé ekkor Konstantinápolyba ment szerencsét próbálni. Ravasz módon sikerült neki a szultán közelebe férkőznie és rábirta arra, hogy őt a párisi

török követséghez tanácsosnak nevezze ki. Melhamé kinevezése érthető fölháborodást keltett a diplomáciai karban, annál is inkább, mert Konstantinápolyban is sok elintézetlen ügyet hagyott. Többek közt megzsarolt egy osztrák tüzérkapitányt, aki valami mitrailleuse-találmányát ajánlotta föl a szultánnak, és akit a szultán ezért rendjellel tüntetett ki. Melhamé háromezerháromszáz frankot csalt ki a kapitánytól az alatt az ürügy alatt, hogy a rendjel kieszközlése és az egyéb vele járó kiadások ennyit tettek ki. Egy Konstantinápolyban időző bécsi ügyvédet is megpumpolt nagyobb összeggel. A szultán persze semmit sem tudott ezekről a dolgokról és örömmel küldte Melhamét a párisi követségre, mert „nagy befolyása van a francia sajtóra.“ A szédelő hosszabb ideig maradt diplomáciai állásában. Végre aztán megindultak a följelentések a francia hatósághoz. A hatóságok nem tartották Melhamét exterritoriális személyiségnek és elfogadták a panaszokat. A diplomata ur erre több félvilági hölgygel Monte-Carloba ment, a honnét teljesen kifosztva, a bank költségén jött vissza Párisba. Párisban azonban nem érezte magát biztonságban. Visszament Konstantinápolyba és megkérte a szultánt, hogy helyezze át a stockholmi vagy madridi követséghez. Ki tudja, a szultán nem fogja-e ezt a kérését is teljesíteni?

— Szerbia felszabadítójának emléke. Popervácson — amint tudósítónk táviratozza — meglepték le nagy ünnepélyességgel Milos szerb fejedelemnek az emléksobrát, akit Szerbia felszabadítójaként tisztel. Az ünnepélyen jelen voltak az ország különböző helyeiről jött küldöttségeken kívül a skuptina, a miniszterek, az udvar és a király is.

— Öngyilkos színész. Milanóban föbelőtte magát Rapolo Eleonora, egy szépségéről ismert színész, aki Duse Eleonora társulatával utazott. Hogy mi vitte a halálba, azt nem tudni.

— Az eskütéri híd megszemlélése. Báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter ma délelőtt tíz órákor megszemlélte az eskütéri Dunahíd építési munkálatait. A minisztert az építést vezető állami mérnökök kalauzolták és megmutatták neki a vaspálánkok között készülő alapozási munkálatokat, amelyek az óriási terhet tartó lánczok lekötéséhez szükségesek. A parti pillérek süllyesztése, a különféle gőz- és villamos-gépek megtekintése után a miniszter az alapozási munkálatoknál felszínre került régiségeket nézte meg. Legérdekesebb ezek között egy aranyozott, drágakövekkel kirakott fejedelmi sisak, amely a szakértők véleménye szerint a Krisztus után való második vagy harmadik századból származik. A minisztert a ritkaság nagyban érdekelte és közben a hídról is kezdőzködött.

— Letartóztatott szőlőhados. Páratlanul ügyes csalót fogott el ma a rendőrség. Riegelnek Alfréd a neve ennek az ifjú szédelőnek, aki jószorsban született és akinek a jövőjéhez szép reményt fűztek hozzátartozói. Riegelnek Alfréd kora ifjúságában árván maradt és ekkor egyik távoli rokona, K. Gy. miniszteri tanácsos gondoskodott ellátásáról. Később a telekkönyvi hivatalban kapott állást, de miután itt nem volt kedve dolgozni, főnöke ajánlatára dr. Oláh Dezső egyvéd alkalmazta az irodájában. Két hónapig szorgalmasan dolgozott, februárban azonban hirtelen eltűnt. Az ügyvéd, akinek nagy bizodalma volt az urias, intelligens fiatal emberben, ekkor észrevette, hogy színházi messzélője és több könyve is elveszett. Nem szólt erről a dolgról senkinek és már meg is feledkezett a dolgról, amikor K. Gy. miniszteri tanácsos felkereste őt és egy telekkönyvi bekebelezést lobogtatva kezében, hoves szemrehányást tett neki azért, mert a végzés szerint Oláh K. Gy. házára háromezer forintnyi váltóadóságot kebelezett be. Az ügyvéd felháborodással utasította vissza a vádat és azonnal a rendőrséghez ment. Csakhamar kitűnt, hogy Riegelnek Alfréd hamis pecséttel és névalírással közjegyzői okiratot csinált és ennek alapján a banktól három ezer forint kölcsönt vett fel. Dolgát oly furfangosan végezte, hogy rokona házára fel is becsültette, anél-

kül, hogy K. Gy. erről tudomást szerzett volna. A vizsgálat alatt aztán más csalásra is rájöttek. Riegelnek Oláh Dezső nevére ezerkétszáz forintos váltót hamisított. Mind a két hamisításban az a csodálatos, hogy az aláírásokat Riegelnek igen primitív módon utánozta és mégis elfogadták a váltót is, a közjegyzői okiratot is. Riegelnek, aki a pénzt egy délvidéki fürdőben egy zenekari hölgy társaságában költötte el, már megvallotta bűnét a vizsgálatot vezető rendőrkapitánynak, aki a kihallgatás után letartóztatta a csalót. Riegelnek ma már át is szállították a királyi ügyészség fogházába.

— Elégett vasúti kocsi. Mint szegedi tudósítónk táviratozza, Szeged és Oroszlános között a Bukarestbe menő tehervonat külföldi teherkocsija kigyult és rövid idő alatt a rajta levő árukkal együtt egészen leégett. A kocsin toilete-szerek és francia könyvek voltak körülbelül tízezer forint értékben.

— Hám János szentté avatása. A magyar katolikus egyházban már régebben mozgalom indult meg, hogy Hám János szatmári püspököt, kit az első magyar felelős miniszterium 1848-ban V. Ferdinand által esztergomi primássá neveztetett ki, de akit Róma, a bécsi udvar későbbi állásfoglalása miatt nem erősített meg ezen méltóságában, szentté avassák. A szentté avatásnak első procezuszusát Szatmáron, a szentté avatandó püspök székhelyén végezték, ahol a püspöki szentszék hatvanhat ülésben hallgatta ki mindazokat a tanukat, akik csak Hám János püspök életszentségét, jámborságát és a keresztény erényekben kimagasló tetteit igazolták. Ezeket a tanuvallomásokat azután latin nyelvre lefordítva és a püspök jelenlétében szóról-szóra hitelesítve, Rómába küldik fel, ahol tárgyalás alá veszik majd a szentté avatás pörét. A pörön a kérelmezők ügyvédje minden dicséretre méltót fel fog majd említeni Hám Jánosról, míg a szentté avatást ellenző, úgynevezett diabolus rotae, hivatalból kinevezett tiszti ügyész azon lesz, hogy a kérelmezők óhaját meghiúsítsa. Az ilyen pör persze napokig eltart s ha a tanuvallomásokból az fog majd kitűnni, hogy a szentté avatandó nemcsak kimagasló alakja volt a keresztény hitéletnek, hanem mint ember is oly erényekben tündöklött, amelyek őt a szentség dicsősorujára méltóvá teszik, akkor kimondja a szent kongregáció, hogy Hám Jánost a boldogok közé avatja. És akkor Hám János képét dicsőny nélkül, mint szentet szabad lesz imakönyvekben hordozni, hozzája mint Isten kedves embeéréhez, szabad lesz közbenjárásért könyörögni, de oltára helyezni mindaddig nem szabad, amíg csak egy későbbi pör után a szentté avatást is ki nem mondja az egyház. A szentté avatást mindig a pápa hirdeti ki. Ez azonban Hám Jánosnál még majd csak évtizedek múltán fog bekövetkezni; mert ahhoz újabb vizsgálat szükséges. Az ő ügyében tett első lépés eredménye tehát az lesz, hogy Hám János szatmári püspököt a boldogok sorába iktatja be az egyház. Az ide vonatkozó, mintegy kétszázötven ivre terjedő iratokat a napokban rendezte végleg a szatmári püspök jelenlétében az erre kiküldött bizottság. Ezeket tehát Mészlányi püspök kért levelével együtt a bécsi nunczius átján a római curia elé terjesztik, amely aztán elrendeli a beatificatio processusát. A boldoggá avatás aktáit, mint Szatmárról írják, Mészlányi püspök személyesen fogja átnyújtani a bécsi nuncziusnak.

— Eltűnt örök. Baram Fülöp szegedi asztalossegéd felesége — mint szegedi tudósítónk táviratozza — örülési rehamában három kis gyermekét karjaiba vette és valamire eltávozott. Az örök asszonyt lovas őrjáratok keresik, de mindeddig nem találták meg.

— Csak leszteni akart. Hajnal János apagyi lakos sehogy se tudott megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy a birtokosok idegen helyről szerződött munkásokkal ép oly nyugodtan betakarítják termésüket ebben a szociális izgalmakkal telt levegőjű esztendőben is csak úgy, mint a korábbi békés esztendőben. Vasárnap délután, minekutána

bizonyára előbb megfelelő bátorságot merített a falu kocsmájában használatos egy és két deczisekből, arra a gondolatra jött, hogy a felvidéki aratókra alaposan rájleszt. Tervét úgy akarta végrehajtani, hogy felgyújtja éjjel azt a csűrűt, amelyben az aratók alusznak. Hajnal János legalább azt állítja, hogy neki csak ijesztés volt a célja, mikor hétfőre virradó éjjel a Weinberger Arthur apagyí lakos aklát, amelyben hetven arató aludt, éjfél tájban meggyújtotta. A tűz már bele is kapott az épületbe, sőt egy aratónak hosszú haját is leperzselt. Ez azonban felébredt és égés okozta fájdalomra és fellármázta társait is. A felébredt aratók Hajnal Jánost elfogták és átadták a csendőröknek. A csendőrség szigorú nyomozást indított, hogy megtudja, nincsenek-e Hajnal Jánosnak czinkostársai?

— **Petkó követője.** Néhány hónapja, hogy elítélték Petkó Lászlót, az Országos Törvénytár hirhedt sikkasztóját s már ismét nagyobb szabású sikkasztás nyomára jöttek a belügyminiszteriumban. A bűnös Friss Győző, egy újpesti jómódu magánzó fia. Hivatalnoktársa volt Petkónak. Tőle tanulta, hogyan kell az állam pénzét megdézsmálni. Annyira megtanulta, hogy a sikkasztás körülményei a Petkóval teljesen megegyeznek. Petkóban, úgy látszik, megvolt a tolvajbecsület, nem árulta el társát, aki szintén évek óta folytatta bűnös üzemeit. A napokban mégis rájöttek a manipulációira. A rendőrségnél dr. Ladik Gusztáv szerkesztő tette meg a feljelentést. Friss a szigorú revízió alkalmával, érezve a közelgő veszélyt, eltűnt. A rendőrség azonnal detektíveket menesztett budai fehérvári-uti lakására, de ott nem találták. Ma akaratlanul az édes atyja adta az igazságszolgáltatás kezébe a sikkasztót. A rendőrség délután két dedektívet küldött Újpestre az atyjához. Amint az öreg Friss szobájába beléptek, egy fiatalembert láttak ott fel- és alá sétálni. Nem is sejtették, hogy éppen az, akit keresnek. Felszólították az atyját, hogy azonnal jelenjék meg a főkapitányságnál. Az öreg erre kijelentette, hogy felesleges minden hajszát, ő kifizeti a hiányzó összeget, ami pedig a fiát illeti, az már árkon-bokron túl van, hiába keresik. Szentmiklóssy detektív erre újra felszólította, hogy kövesse. Az öreg Friss a főkapitányságnál sem beszélt másképen. Mialatt a kihallgatás történt, Szentmiklóssy a sikkasztó egy fényképéhez jutott. Persze, akkor már tudta, hogy pár percczel előbb egy fedél alatt volt a körözött sikkasztóval. Az ügyes detektív azonban jóvátette a hibáját. Az öreg Frisst kihallgatása után lépésről-lépésre követte a Széchenyi-térig, hol a fia már nehezen várta. A találkozásnál a detektív is megjelent és Friss Győzőt letartóztatta. Friss eddig csak 1500 forint elsikkasztását ismerte be. Petkó utódja 31 éves, római katolikus ember, nős és három gyermek atyja.

— **Két emberélet.** A Dreher-féle kőbányai sörgyárat új épülettel bővítik ki: egy hűtőpinczéssel. Ebben a pinczében dolgozott ma délután két munkás: Appel Márton és Schwarzenberg István. Négy óraker egész váratlanul süppedni kezdett a pincze boltozata és mielőtt elmenekülhetett volna a két munkás, a boltozat tíz méter hosszúságban és hat méter szélességben lezuhant és maga alá temette őket. Appelre nagy tömeg kő zuhant, meg is halt tőgtön. Schwarzenberg sérülése veszélyes volt, de föltétlenül meg lehetett volna menteni, ha a gyárból, ahol azonnal észrevették a veszedelmet, nem hét óraker telefonoztak volna a mentőkért, hanem rögtön. Schwarzenberg a gyárbeliek részvétlensége miatt két és fél óra hosszat kinlódott a pincze fenekén, és meghalt egy negyed órával azelőtt, hogy a mentők odaértek volna. A két halottat a törvényszéki orvostani intézetbe vitték, ahol fel fogják őket boncolni.

— **Az üzletvezető bosszúja.** Bánffy-hunyadi tudósítónk táviratozza, hogy egy ottani özvegy képményespróné Dózsai Sándort nemrégiben üzletvezetőnek fogadta fel, de csakhamar ezután elbocsátotta. Dózsai e miatt az özvegyasszony szájába lött, úgy, hogy az azonnal meghalt. A gyilkost a csendőrség Egeresen elfogta.

— **A felelős arató.** A nemzetiségi sajtópörök vádlottjai, akik többnyire szerkesztői minőségben szerepelnek a lapon és a bíróság előtt, a mi román és szerb testvéreinknek jól megfizetett martirjai. Ezek közé tartozik a Nagyikindán megjelenő magyarfaló „Szbadija” című szerb lapnak a felelős szerkesztője. T u s a n o v Steva. Az utóbbi időben azonban úgy látszik, rosszul folyhatott a dolga. A felelős szerkesztő ur nem sokáig busult az állapotján, tegnap a rendőrségnél munkásigazolványt váltott és az aratás idejére egy jómódu szerb gazdához elszegődött — b é r e s n e k. A foglalkozása különben nem sokat változott. A felelős szerkesztő ur ugyanis eddig a nyomdában keréket hajtott. Nagyikindán most jól mulatnak ezen a kis történeten.

— **A csempészett menyasszonyi ékszerek.** Pikáns csempészetről ad hírt belgrádi levelezőnk: Czvetkovits Ljubomir, a közmunkák miniszteriumának mérnöke, Nisben lakó menyasszonyát értékes ékszerekkel akarta meglepni. Mivel Belgrádban az ékszerezek oly nagy árt követeltek, hogy valami szebb ékszert venni nem tudott, átment Zimonyba, ahol hatszáz frankot vett olyan és annyi ékszert, amiért a belgrádiak ezer frankot követeltek. Az ékszer árát azonnal kifizette s a megvett ékszereket, egy ezüst étkező-készlet kivételével, magával vitte Belgrádba. A zimonyi ékszerész az étkező-készletet postán küldte Belgrádba és a mérnök 14 frank vámot fizetett érte. A belgrádi ékszerészek, különösen Simonovics, Schlesinger és Stojalovics a mérnököt mindenütt nyomom követték, sőt Schlesinger még Zimonyba is utána utazott. Megtudták tehát, hogy Czvetkovics ékszereket vett, melyekért Belgrádban nem fizetett vámot. A belgrádi vámhivatal igazgatójától most azt követelték, hogy indítsa meg a mérnök ellen csempészett miatt az eljárást, de az igazgató követelésüket azzal az okadatulással utasította el, hogy nincsenek elegendő bizonyítékaik. Erre az egyik ékszerész testvére, aki a hitelesítő hivatal alkalmazottja lépett közbe s állásával kezkeskedett azért, hogy Czvetkovicsnál meg fogják találni a csempészett ékszereket. Czvetkovics még aznap Nisbe akart utazni, hogy menyasszonyának átadja az ékszereket. Mikor azonban a vonatra akart szállni, a pénzügyőrök letartóztatták s kikutatták zaebait. Az ékszereket csakugyan megtalálták nála és nemcsak hogy elkobozták, de még hatszáz frankkal meg is büntették a csempésző mérnököt. Most egész Belgrád erről a történetről beszél, amelynek valószínűleg még folytatása is lesz.

— **A hozomány miatt.** Szomorú sors érte Kocsis Ilonát, Nemes-Militics egyik legszebb leányát. Mint levelezőnk táviratozza, a szép leánynak hőven volt udvarlója, akik mindannyian azt hitték, hogy a leánynak nagy a hozománya. Később kiderült, hogy a leánynak nincsen más kincse csak a szépsége és ekkor a sok udvarló egyszerre elmaradt. Kocsis Ilona emiatt annyira elkeseredett, hogy agyonlőtte magát.

— **Korzikai szerelem.** Párisból írják: Corneli, a hatalmas korzikai fiú, aki a Garde republicaine katonája volt, megismerkedett Jeanne Faivre kisasszonnyal, aki honfitársa volt, foglalkozására nézve pedig énekesnő egy tingli-tangliban. A kisasszony egyideig viszonzta a szerelmet, később azonban egy gyalogos altiszt udvarlását is szívesen fogadta; ami annyit jelentett, hogy Cornelinek föl is ut, le is ut. Corneli, mikor megtudta a dolgot, haves jelenet után bajonettjével egészen keresztül-arzta a leányt. A hevesvérű szerelmes haditörvényszék elé került, amely azonban annyi enyhítő körülményt talált, hogy fölmentette őt. Corneli föllépése annyira imponált a leánynak, hogy még a betegágyon kibékült vele és újból úgy éltek egymással, mintha mi sem történt volna. Corneli azonban rosszul magyarázta a leány érzelmeit. A megbocsátásból azt következtette, hogy kedvese nem is tudna nélküle megélni és igen gyakran megverte, sőt többnyire véreire. A leány airt, igen sokáig . . . Corneli később elhagyta a katonaságot és foglalkozás nélkül csavargott Páris utcáin. Munkára nem is gondolt, de meg-szüksége sem volt rá, hogy dolgozzék, mert Jeanne kitar-

totta. A brutális legényt annyira elkapatta kedvese ragaszkodása és jósága, hogy még rosszabbul kezdett vele bánni. A leány végre is megsokalta a dolgot, otthagyta Cornelit és összeállott egy tiszttel. Cornelit ez a csapás fölbőszítette. Már most kénytelen volt munka után nézni, ami a sok katonaszkodás és lézengés után nagyon nehezére esett. Kenyérre valót még csak tudott keresni, többet azonban nem. Ruhája egészen elrongyolódott. Jeanne, aki megtudta, hogy milyen nyomorúságban van volt szeretője, elment hozzá, hogy kifoltozza a ruháit. A hálátlan Corneli rátámadt a jószívű leányra és borotvával el akarta vágni a nyakát. Jeannenak sikerült kimenekülni a kezei közül és az ablakon át kiugrott az emeletes ház udvarára. Corneli ettől annyira megijedt, hogy elvágta az ereit. A halál azonban egyiket sem érte el. Tegnap jelent meg a viharos szerelmű pár a törvényszék előtt. A leány a törvényszék előtt újból megbocsátott kedvesének és kijelentette, hogy nem kívánja megbüntetését. A törvényszék mindazonáltal elítélte őt, még pedig egy évi fogházra, mely büntetés kitöltése után hazatoloncolják a vérengző szerelmeit.

Napirend.

N a p t á r: Péntek, július 8. Római katolikus: Erzsébet kir. t. — Protestáns: Kilián. — Görög-orosz: (június 28.) Dávid rem. — Zsidó: Tham. 18. — Nap kél 3 óra 56 perc, nyugszik 7 óra 41 perc. — Hold kél 10 óraker este, nyugszik 9 óra 40 perccel reggel.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. A főváros középítési bizottságának ülése d. u. 4 óraker az új városházán.

A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délután fél öt óraker a régi városházán. Technologiai iparmuzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Muzeum-körút 4.)

Az iparművészeti muzeum nyitva 9—1-ig.

Nemzeti muzeum régiségtára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (erillag-uteza 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

Az országos levéltár oklevél-kiállítás a le-taéarl diplomatikai termében, nyitva 11—1-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráto délután 1 óráig.

Az új országgház kupolacsarnoka megtekin-tethető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-mauzoleum a kerpesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

Egyetem könyvtár nyitva 8—12-ig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3—8 óráig.

A falánk tenger.

— A „Bourgogne” katasztrófája. —

Hajnali ködben hajók találtak a tengeren. A ködkürt jelezte a veszedelmet, az éberebb legénység más jelekkel is próbált figyelmeztetni: de a kürt szavát nem hallotta senki, a jeleket elnyelte a köd s a két hajó összeütközött.

Csak egy roppanás volt az egész. A „Cromartshire” angol tehergőzös legénysége felriadt és már talpon volt. Ugyanakkor a „Bourgogne” francia személygőzös utasai is felriadtak, de ők már nem állhattak talpra. Az összeütközésnél az angol gőzös derékban kettészelt a francia hajót s ennek utasait már csak a hullámok terítették eszméletre. Legalább a javarészét. A többi is úgy kapaszkodott a néhány perczig még felszinen uszó hajóroncsba, hogy már abban a pillanatban érezte a biztos halál lehellétét. Félmeztelenül, ahogy az összeütközés ereje őket a hálókabinokból kidobta, megkapaszkodtak egy-egy árbocba, de az elkerülhetetlen veszedelem nyomban megörjítette a szerencsétleneket. Kaczagva és tánczolva néztek farkas-szemet az irtózatos halállal s azt mondják, egyik-másik férfinak még volt kedve ebben a rettenetes pillanatban, hogy a gyermekeikkel egy ingben futkosó nővel is enyelegjen.

Azt mondják . . . Mert a katasztrófából néhányan megmenekültek és negyediké óta

amikor az összeütközés történt, már szárazföldre is vergődtek. Ezek mesélik most a katasztrófa részleteit.

Rettenetes részletek. Az ember kísértetbe jön olyat mondani, hogy mért menekült meg csak egy is a katasztrófából? Hogy senki se mesélhetett volna róla! A tenger mindig falánk volt és sokszor nyílt már el egész hajókat, hogy hirmondót se hagyott az utasokból. Mikor az élők nagysokára hirt kaptak róla, az nagyon szomorú hír volt, de meg lehetett benne nyugodni. A végén, a tengerrel nem lehet pörre szállani. De most maradt néhány hirmondó s ami az ő elbeszélésükben legjobban megdöbbsent, az nem a tenger kegyetlensége, az az emberek vadsága. A tenger valamennyit el akarta hullámaival takarni, de az emberek (és ott a tengeren csak a matróz megy emberszámba, a többi „szárazföldi patkány“, akinek nem lehet hasznát venni) — tehát az emberek válogatosak voltak és asszonyt, gyermeket vagy aggastyánt akkor is visszadobáltak a tengerbe, ha már csónakot értek. Nekik csak az erős ifjak kellett, akik segítséget is nyújthattak, hogy a csónak valahogyan szárazföldre vergődhesse. A maguk életének féltésében ezek a matrózok minden emberségből kivetkőzve kegyetlenkedtek és az anyát kidobták a matrózcsónakból, a fiút pedig, ha sirni próbált miatta, utána dobták. Mert evezős kellett nekik, nem siránkozó fiú. És amikor a csónak utjában rimánkodók jajgatása hangzott a matrózokhoz, az evezőkkel lökték el a menekülőket: pusztuljanak és ne kockáztassák a csónakban ülők menekülését.

És így tovább. Hajmeresztő részletek, amiket a pusztu életosztón már meg sem tud magyarázni. Mikor a párisi jótékonysági bazár leégett, szintén akadtak férfiak, akik gyöngé asszonyokat félrelöktek, a lángok közé is, csak hogy ők a kijárást elérhessék. Ennyiért is egy világ megvetése érte a nyomorultakat. De mi sujtsa azt a matrózhordát, mely a foglalkozásánál fogva látott már veszedelmet a tengeren és (vihár nem lévén) a csónakban elég biztosan is érezhette már magát, azért mégis embertelenül, evezősapásokkal dobálta vissza a tengernek a már reménykedő áldozatokat! Mintha csak játszottak volna a hullámok közt vergődő nyomorultakkal! Mintha pribébjei lettek volna a tengernek, akik rikácsolva kergetik karmai közé a futókat! Csupa vadállat, akit a felriadt életosztónnek már meg sem kellett vaditania, mert ez a vadság volt az igazi természetük... Igazán, az ember kísértésbe jön olyat mondani, hogy mért is maradt hirmondó a katasztrófából. Hiszen ekkora vadságnak a dokumentumaival térve vissza: nagyobb szomorúságot okoznak, mint hogyha csak a tengert, csak az elemek kegyetlenségét kellene vádolni.

Azt a lelketlen matrózhordát a tenger kieresztette éhes torkából. És ezek a vadállatok valahol le akarnak majd pihenni. De ahol lábuk éri, a fű el fog száradni nyomuk alatt és gyanutlan emberek is ösztön szerint fognak elhúzódni mellőlük. Mint amikor egy csomó bestia száguld keresztül emberlakta vidéken...

A katasztrófáról és részleteiről a mai napon a következő telegramokat kaptuk:

A „Bourgogne“ veszte.

London, július 6.
(Éjjel 2 óraker.)

Az a gőzös, amely szombaton (július 2-án) éjjel indult el New-Yorkból 502 személylyel — utasokkal, matrózokkal — e napon öt óraker hajnalban Halifax és Sable-Island

közt, nem messze New-Yorktól, sűrű ködben összeütközött a Cromartyshire angol gőzössel, amely nagy mézrakományyal utban volt Dunkerqueből Filadelfia felé. Az összeütközés rettenetes volt. Az angol gőzös a francziát derékönkét felémetszette, a Bourgogne eleje azonnal elsüllyedt, a hajófar még egy darabig a víz fölélt tartotta magát, úgy, hogy egy pár mentőcsónakot le lehetett még eresztetni. Ezeket azonban mindössze százhetven utas és harmincz (más hír szerint husz) matróz menekülhetett csak, a többi háromszáz ember a bugyborékolva és rémséges gyorsasággal süllyedő hajófaral odaveszett. A „Bourgogne“-nak összes tisztjei a vízbe fulltak, köztük a kapitány is, Deloncle, a hasonnevű volt francia képviselő fivére, Pichard helyettes-kapitány, Delinge, Rempler tisztek, Scol hajóbiztos, Delpech hajóorvos, Dalido mérnök, Durand, a másik hajóbiztos, valamint három fűtő megmenekült. A mikor a rengeteg örvényben a Bourgogne hatalmas teste elsüllyedt, vérfagyasztó volt a szegény vízbefulók jajveszélése. A „Cromartyshire“ is erősen megrészült, azért nem igen segíthetett. A csónakokon megmenekültek azonban mégis sikerült fedélzetre vennie; Halifaxnál partra tette őket. Hogy a „Bourgogne“ mennyire volt biztosítva, nem tudni.

Páris, július 7.

A szerencsétlenül járt „Bourgogne“ hajónak a kapitánya Deloncle, 1894-ben még a francia haditengerészetben szolgált, amely időben az indochinai campagneban is részt vett. A francia haditengerészeti szolgálathól kilépve, a Compagnie Transatlantique-nél vállalt állást. Családjára való tekintettel vált meg az állami állástól és ment a jobbani fizető magántársasághoz. Deloncle-nak szép, fiatal felesége és 5 gyermeke van. O maga erős, törekvő fiatal ember léte valóssággal rajongott hivatásáért. Egész lényé hízalmat gerjesztő volt. Csak néhány hónapja, hogy a társaság a „Normandie“ hajóról áthelyezte a „Bourgogne“-ra, amelylyel oly kevés utat tehetett. (N. Fr. Pr.)

Az élet-halál-haroz.

London, július 7.

A „Bourgogne“ legénysége ellen a legihetetlenebb vádakokat emelik a megmenekült utasok. Azt mondják, a legnagyobb gyávaság párosult bennük a legnagyobb brutalitással. Minden fegyelem eltűnt, amikor a hajó süllyedni kezdett. A matrózok nem hogy menteni, menekülni segítettek volna, de egyszerűen leütötték a nőket, akik utjukban állottak, aztán lerugták a szerencsétleneket a zajló hullámok közé. Egy csomó matróz elfoglalta a még meglevő mentőladikokat és elevezett. A vízbefulónak, ha a ladik párkányába akart fogózkodni, a hatalmas evezőkkel szétütötték a fejét vagy véres, lapos darabbá a kezét. Egy fiatal irlandi és az anyja valahogy egy mentőcsónakba került; a matrózok szó nélkül megragadták az éltes nőt és a tengerbe dobták. A fiúnak pedig megmondták, hogy segítsen evezni, ha a csónakban akar maradni. Amint az anyja erőszakos halálán elkeseredett fiú szólásra nyitotta száját, ketten megragadták és az, anyja után röpítették a tengerbe.

Páris, július 7.

A „Bourgogne“ tisztjei közül egy sem menekült meg. Valódi hősként viselkedtek, különösen Deloncle kapitány, aki utolsó órákig maradt helyén és elsüllyedt a hajóval együtt. Annál hajmeresztőbb a matrózok brutalitása. A halállal küzdőknek nemcsak hogy nem siettek segítségükre, de egyenesen megakadályozták, hogy menekülhessenek. A hullámokban küzdők egymást harapdálták, marták, öklözték, ha pedig egyik már-már elért egy mentőcsónakot és föl akart rá kapaszkodni, a matrózok egy-egy kőszurással segítettek neki — meghalni. Főleg nőket, gyermekeket késeltek így meg s a hajóroncsok között piros volt reggelre a tenger színe. A vér festette olyanra. A mentőcsónakok a hajófaron voltak megerősítve. Százan rohantak oda, beleültek a vártak, hogy a matrózok lebocsássák a csón

akot. A „Bourgogne“ legénysége azonban gyávaságában a kezét sem mozdította meg s így a teli csónakok, azok tudniillik, amelyek le nem szakadtak, a süllyedő hajóval együtt alámerültek a rettenetesen bugyborékoló örvénybe. Az elmenekült utasok rémséges dolgokat beszélnek a „Bourgogne“ legénységének hitványságáról, amelylyel, hogy önmagán segítsen, asszonyokat, gyermekeket dobált a tengerbe. Egy Brunner Kristóf nevű utas azt mondja, hogy ő is csak úgy menekült meg a tengerbe dobástól, hogy önként beleugrott az emeletnyi hullámokba s uszott, uszott, amíg az angol gőzös egy csónakja föl nem vette. A szintén megmenekült La case professzor látta, amint egy, csupa nővel teli mentőcsónak fölfordult. A benne ülő ötven-hatvan asszony ugyanis mind egy oldalra hajolt s így fölborította a ladikot. Az odaveszettek közt van a „L'Éclair“ francia lap levelezője is.

Páris, július 7.

Reggel 9 óra.

Az elpusztult hajóról menekültek leírhatatlan jeleneteket beszélnek. Így az utasok közül számosan a rettenetes ijedség és halálos félelem miatt hirtelen megőrültek. Egyszerre csak kacagni, táncolni kezdtek, a gyermekeiket magukhoz szorító, fogyatékos éjjeli öltözetben kétségbeesetten föl és alá szaladgáló nőknek udvarolni próbáltak.

Az áldozatok.

Mennyi azoknak a szerencsétleneknek a száma, egészen pontosan mindeddig nem tudták megállapítani. Ennek megállapítása nem is megy olyan könnyen és még egy-két napig eltart, míg teljes határozottsággal összeállíthatják a katasztrófa áldozatainak névsorát. Ami hír eddig érkezett a katasztrófa áldozatairól, abból kitűnik, hogy m a g y a r n e v ű u t a s n e m v o l t a s z e r e n c s é t l e n ű l j á r t h a j ó n. Az áldozatokról a következő táviratok szólnak:

London, július 7.

(Reggel 9 óra 10 percz.)

A „Bourgogne“ földézetén ötven gyermek volt: egyetlen egy sem menekült meg. A Grecian postahajó csak délután 3 óraker érkezett a Cromartyshire gőzös közelébe. Ennek a földézetén voltak a Bourgogne legényei és menekültejei. A Grecian átvette a legénységet a saját földézetére, a Cromartyshire pedig Halifaxban partra tette a hajótörötteket. A Grecian pedig azért vette föl a Bourgogne legénységét, mert attól tartottak, hogy a felbőszült halifaxi nép a történetek halatára meg találná lincselni a hitvány fickókat.

London, július 7.

A „Bourgogne“ elveszett utasainak listáján a következő német hangzású nevek vannak: Baumann Leó, Behr Gáspár, Graf Adolf, Krishaber György, Kessler A., dr. Koppe F., Krämer Henrik, Kirner Oswald, Schulz A., Weiss A., Würz E. H. és két gyermeke, Weiszig H. és E., Walker E. tanár, Wind J. H., Bronk J. M., Hummel G. és két gyermeke, Kiehl J., Sommer Teréz, Hess F., Jansen C., Mohl Berta, Mader Emma, Ritter Karolina, Schulz Karola, Schulz Mildred, Strauss L., Straussné, Strauss M. kisasszony és Strauss V. kisasszony.

London, július 7.

A „Lloyd“-hoz Halifaxból érkezett távirat szerint 61 utas és a „Bourgogne“ legénységéből 104-en menekültek meg, eszerint összesen 549 ember veszett a tengerbe.

A katasztrófa oka.

Páris, július 7.

Tengerészeti szakköröknek az a nézetük, hogy a két hajón a jelzéseket nem hallották, vagy pedig ezek tévedésbe ejthették a kapitányokat. Mivel sűrű ködben a hang sem hatott át és a kürtök is gyengén hallhatók, a kapitányok tévedhettek a távolságok becsülésében. Bármily lassan haladjanak is a hajók, a katasztrófa elkerülhetetlen, ha az egyik hajó derékön metszi a másikat. Ez volt a „Bourgogne“ katasztrófájának is az oka és ebből

magyarázható: hogy az összes elsőosztályú utasok halálukat lelték, mert az elsőosztályú kabinok mind a hajó közepén vannak és az utasok már az ágyukban fulhattak meg. A Bourgogne 7 és fél millió frankba került.

Halifax, július 7.

A kapitánynak a sebesség-méreti jegyzőkönyvbe történt bejegyzései szerint a „Cromartysire” hajó óránként négy mérföldet tett és minden perczen megszólaltatta a ködkürtöt, mikor a ködben egy gőzhajó tűnt fel, mely nekiment a „Cromartysire”-nek, letépte vitorlakötélzetét, úgy, hogy a hajó a hullámok kényére maradt. Közben a gőzhajó, a „Bourgogne” a ködben eltűnt.

Szemtanuk elbeszélése.

London, július 7.

Az összeütközés pillanatában egyetlenegy utas kivételével a „Bourgogne”-nak valamennyi utasa aludt. Ébren csak Lacasse tanár volt, aki a menekültek közt van és most következőképen beszéli el a szörnyű szerencsétlenséget:

— Abban a perczen, amikor a két hajó szörnyű robajjal egymásnak ment, ő leszaladt a kabinba és nejt kihuzta ugyszólván az ágyból, a legnagyobb gyorsasággal néhány ruhadarabot dobott rá és rohant vele föl a fedélzetre. Alig ért azonban ki, a hajó már süllyedni kezdett. A tanár a feleségével együtt néhány perc múlva a tengerben volt. Készségsbesésében egy uszó deszkára menekült, amelyre nejt, aki már elvesztette eszméletét, is föl vonszolta. Így uszkált a tengeren nyolcz óra hosszat, amikor aztán végre megmentették.

Ez alatt az idő alatt látta, hogy a mentőcsónakok minden utassal és az egész legénységgel együtt felfordultak. Sőt a tanár abban a véleményben van, hogy nem is két, hanem három hajó ütközött össze a tengeren és abból támadt aztán az a mérhetetlen szerencsétlenség, amelynek következtében három ország lakói siratják szeretteiket.

Leven mérnök, akit szintén megmentettek, a következőket mondja:

— A hajók összeütközése pillanatában is még világosan lehetett látni, hogy hol, mely ponton érte hajónkat az angol hajó. A francia hajó kazánja felett lyukasztotta át az angol hajó a „Bourgogne”-t. A „Bourgogne” oly nagy sérüléseket szenvedett, hogy nem felt bele néhány perc és már el is süllyedt. Ugyszólván leteretetlen volt a mentőcsónakokat a vízrebocsátani. A „Bourgogne” kéménye óriási zajjal zuhant aengerbe épen akkor, amikor az utasokkal negterhelt mentőcsónakok indulni akartak. 7 a l a m e n y i f e l f o r d u l t é s a k i k b e n r ü k v o l t a k , a t e n g e r b e e s t e k . É n m a g a m a h a j r ó l e g y e n e s e n a t e n g e r b e u g r o t t a m . K i l e n c z e d n a g a m m a l t a r t o t t u k f e n n m a g u n k a t e g y g e r e n d ű n . J ó i d e i g t a r t o t t , m i g é l e t - h a l á l k ö z t l e b e g t ű n k , d e a z t á n s z e r e n c s é r e m é g i s r i n k a d a t t a k é s k i h a l á z s t a k a t e n g e r b ű l . M i n d a z o n a l t a l a l e g h a t á r o z a t t a b b a n t i l t a r a z o n u n k k e l l a z e l l e n , m i n t h a a „ B o u r g o g n e ” l e g é n y s é g e a m e n t é s i m u n k á l a t o k a t g y á v á n v a g y h a n y a g u l t e l j e s i t e t t e v o l n a . M i n d e n e g y e s m a t r o z a l e g n a g y o b b h a l á l m e g v e t é s e l t e l j e s i t e t t e k ö t e l e s s é g e t .

Hudson asszony, az angol gőzös kapitányának a felesége, aki két gyermekével utazott a tengeren, a következőképen nyilatkozik a történetekről:

— Én, mint rendesen, nagyon korán felkeltem. Amint felleptem a fedélzetre, láttam milyen sűrű köd borítja a tengert. Az összeütközés előtt néhány perczen a gőzfűtőt hallottam, amely hajónk baloldala felől jött. Hajónk ugyanazt a jelt adta nyomban azután, amint a „Bourgogne”-ről hallatszott a fűtő. Én az első fűtőre figyelmeztettem férjemet, amire aztán még ő adott utasítást az őrt álló matróznak a jeladásra. Én nagyon megijedtem és mindjárt leszaladtam gyermekeimhez, hogy legalább azokat megmenthessem. Ebben a pillanatban már lehetett látni a „Bourgogne” óriási alakját, amint felénk közeledett. Nyomban rá következett egy óriási pukkanás, én odarohanok gyer-

meimhez, akik felébredtek a zajra, gyorsan felöltöztettem őket, felszaladok velük a fedélzetre és minden pillanathban azt várom, hogy hajónk süllyedni kezd. Amikor kiderült, hogy a mi hajónknak semmi baja sem esett, azonnal a mentésre gondoltunk. Körülöttünk, bár még csak szürkülni kezdett, jól lehetett látni a vízben eviczkélő alakokat, akik közül többet mint kétszázat megmentettünk és a fedélzetre vittünk. (N. Fr. Pr.)

A részvét.

Paris, július 7.

Faure elnök ma délelőtt fogadta Urussow herceg orosz nágykövetet, aki a „Bourgogne” francia személyszállító gőzhajó elsüllyedése alkalmából kormánya részvétét fejezte ki.

A német császár szintén küldött részvét-táviratot az elnöknek Odde-ből (Norvégia).

Paris, július 7.

A kamara mai ülésén majdnem valamennyi képviselő jelen volt. A diplomaták páholya is igen látogatott volt.

Deschanel elnök a kamara nevében kifejezte részvétét a „Bourgogne” katasztrófája alkalmával szerencsétlenül járt francziák és külföldiek hátramaradottjai iránt és bámulattal adózott a francia tiszteteknek, akik a katasztrófánál oly nemesen teljesítették kötelességüket.

Brisson miniszterelnök csatlakozott az elnök szavaihoz. (Tetzés.)

Tüzek idősza.

Nyáron, amikor a nap sugarai szárazra pörkölnék mindent, van a tüzek szezonja. A nagy tüzek, melyek ezeket érő vagyont pusztítanak el és rettegésben tartják az embereket. Mert csudálatos dolog, de tény, hogy amikor a nagy tüzek időszakának beköszöntését jelzi valamely nagy tüzeset, akkor rövid időközben egymást érik a tűzveszedelmek.

A fővárosban ma éjjel pusztított nagy tűz után ma hasonló veszedelemről Fiuméből érkezik hír. A tüzek pusztításairól a következő tudósításaink szólnak:

Az elpusztult gyártelep.

Lapunk legutóbbi számában bő tudósításban adtunk hírt olvasóinknak arról a nagy tűzvészről, mely a csepelrakparti Gregersen-féle fatelep legnagyobb részét elpusztította. Ma délben a pusztítás helyén megtartották a tűzrendőri vizsgálatot, melynek következtében erősen hiszik, hogy gonosz kéz gyújtotta fel a gyártelepet.

A vizsgáló-bizottság tagjai voltak Szeserbovszky Szaniszló tűzoltó-főparancsnok, Gergelyi Sándor IX. kerületi helyettes előjáró, Paur Hugó rendőrfogalmazó, a kerületi mérnök és kéményseprőmester. A bizottság megtekintette a Lónyay- és a Kapisztrán-utca és a Csepel-rakpartra nyíló óriási gyártelepet és konstatálta, hogy leégett az új fűrészgár, az asztalosműhely, a parketta-raktár és igen sok kész áru. Ellenben megmentette a tűzoltóság a régi nagy gyárépületet, a lakóházat, irodahelyiséget, a lakatosműhelyt és a nagy faraktárt, mely ha kigyulad, veszedelembe sodorta volna az egész környéket. Így is emberföltöti munkába került, míg a szomszédos közraktárakat és a Machlup-féle börgyárat, amelyekre záporoként hullott a tűzszikra, megmenthették.

A tűz, hozzávetőleges számítás szerint, épületben, gyári felszerelésekben és készáruban százötvenezer forintnyi kárt okozott, ami azonban megtérül, mert a telep biztosítva volt.

A tűz éjfélt után egy órakor az asztalosműhelyben keletkezett, hogy közvetlenül mi okozta, azt nem állapíthatták meg.

Súlyos gyanuok merültek föl az iránt, hogy a veszedelmet gyújtogató kőz idézte elő. A rendőrség szigorú vallatásra fogta a telep két éjjeli őrt és néhány munkását. A vizsgálat eredményét azonban egyelőre titokban tartják. A tűz éjjeli egy órától ma reggeli nyolcz óráig dühöngött.

Az elszenesedett gerendák és parketták egész délelőtt füstölögtek és az egyik tűzoltó-őrség még

a tűzvizsgálat idején is résen állott, nehogy a telep valahol ismét lobot vessen.

A bizottság a leégett rész ujjaépítését a tűzrendészeti szabályok szigorú megartása mellett fogja csak megengedni.

Mindenekelőtt nagyon sajnálatos engedékenységnek tartjuk a tűzrendészeti bizottság részéről, hogy ennek a notórius tűzfészeknek újra való fölépítését és üzembe helyezését hajlandó megengedni. Faraktárt tűrni bent a városban, amely állandó veszedelemmel fenyegetse a környéket, az előrelátásnak rendkívül csekély fokára mutat. Arra kellene törekedni a székes főváros vezetőinek, hogy a gyárakat úgy tűzbiztonsági, mint közegészségügyi és a város szépségének szempontjából, lehetőleg a kültekre helyezze ki.

A tegnapi gyárégésből ezt a bölcsességet a nevezett tűzrendészeti bizottság könnyen extrahálhatta volna még egyéb tanulságokkal együtt.

Szívesen konstatáljuk, hogy a tűzörség rendkívül bátorsággal dolgozik. Leszakadással fenyegető tetők alatt, pokoli hőségben és füstben higgadtan dolgozik a tűzoltóság a főparancsnoktól kezdve a csővezetőig. Tegnapi is egy izzó tető rázuhant Szeserbovszky főparancsnokra és néhány tűzoltóra s egyáltalában nem tudjuk megérteni — mert hisz ott voltunk a helyszínen — hogy nem történt semmi bajuk.

Mindaz azonban imponál nekünk embereknek, de egy cseppet sem imponál a — tűznek.

Mindenekelőtt a tűzoltók létszáma csekély, úgy, hogy nagyobb tüzesettel csak akkor tudnak megbirkózni, ha mindentféle véletlen szerencsék a segítségükre sietnek. Azután a kézi-fecskendők, meg az az egy gőzfecskendő, amelyekkel a tűzörség fel van szerelve, elégtelen. A gőzfecskendő az maga egy szomorú humoreszk.

Kitűnő szerszám — „ha már működik”. De amíg működésre képes állapotba jön, örökkévalóságig tart. Félóránál többre van szüksége, míg a kellő feszültségű gőz kifejlődik benne. Egy félóra alatt pedig leég egy egész utca.

A gőzfecskendő rendszere tehát rossz, mert csak az olyan fecskendő ér valamit, amely néhány perc alatt működésbe hozható. Nem értjük, miért nem szerez be a székes főváros petroleum- vagy pedig gázmotoros fecskendőket, amelyek öt percnyi előkészület után már ontják a vizet.

A városban mindenütt vannak gázlámpák, azoknak az égőt egy perc alatt le lehet csavarni s gummosó segítségével táplálni a gázmotoros fecskendőt. Miért ragaszkodnak tehát a gőzfecskendőhöz, amely mindig elkésik.

Azután egy akkora városnak, mint Budapest, nem szabad egy géperjű fecskendőjének lenni, mert ki biztosít bennünket arról, hogy egy és ugyanazon időben nem támad-e két helyen nagy tűz?

Azok a tisztelt városatyák, akik a multkoriban a tűzoltó-főparancsnoknak, a tűzörség legénységének és felszerelésének szaporítására irányuló sürgős előterjesztését, mondhatni segélykiáltását oly magas lóról s annyi együgyűséggel utasították vissza, rettenetes felelősséget vettek magukra.

Vagy talán arra várnak, hogy egy nagy katasztrófa bizonyítsa be azt, hogy ők felületes könnyelműséggel elmulasztották a székes főváros tűzbiztonságáról való gondoskodást?

Csak lettek volna azok az urak a tegnapi tűznél, úgy bizonyára belátták volna, hogy a tűzörség létszámának szaporítása s a fecskendő-parknak letemes és géperjű fecskendővel való kibővítése, elsőrendű szükség.

Nagy tűz Fiumében.

Fiume, július 7.

Fiumének az utolsó napokban ugyancsak kitűtött az izgalmakból. A rendőrök ellen való merényletek, családi tragédiák, öngyilkosságok s egy nagyobb szabású lopás alig máltak el, mikor ma reggel nagy tüzet jeleztek.

Minthogy már az éjjel óta erős bóra fujt, a tüzeset híre nagy izgatottságot okozott minden

elé. Tíz órakor már tudni lehetett, hogy a tűzész a Susakkal szomszédos Martinschizza-n pusztít, ott, ahol az állami tengeri veszteglő utézet van.

Erre megindult a népvándorlás Martinschizza elé. Odaérve kitűnt, hogy nem a veszteg-intézet, hanem az az előtt levő nagy bicikli-verseny-éren kiterített jutatómeg, ugyanaz a 28 vagonnyi uta, amelyet ezelőtt három hónappal, mikor a 10-ik számú vasúti raktár égett, megmenteni sikerült. Ezt a füstös s részben megkormosodott jutát a genuai Prever-czég árverésen megvette s kihorlatta a versenyterre, ahol néhány száz munkásszony dolgozott már hetek óta a sértetlen jutát átválogatásán és megtisztításán. A munkáival az asszonyok már elkészültek s a mai nap a czég a utát vissza akarta szállítani Fiuméba.

Hogy a tűz miképen tört ki, arról többféle verzió van. Egy gyermek azt állítja, hogy a juta öbön helyen egyszerre gyulladt ki. némelyek szerint tegnap arrafelé gyakorlatozó katonáktól származhatott a tűz, míg némelyeknek az a gyanuja, hogy a utát a genuai Prever czégnek egy ellensége grujotta föl szándékosan.

A juta egyike a leggyorsabban égő anyagoknak s így természetes, hogy mire a tengerészeti hatóság tűzoltósága egy nagy gőzszivattyúval és a városi tűzvezetőség Celligoi parancsnok vezetése mellett teljes felszereléssel oda értek, a rengeteg utatómeg már javában égett s oly óriási füstöt produkált, úgy hogy a juta megmentéséről már szó sem lehetett.

A veszedelem színhelyén megjelentek: a 96. gyalogezred egy százada, Csöke Ferencz miniszteri anácsos, Hajnal Antal műszaki tanácsos, Hoor miniszteri titkár, Mattachich susaki járásbíró, Bozeich susaki polgármester, Celligoi fűmei révkapitány s még sok hivatalos személyiség.

A tűzoltóság megfeszített erővel azon dolgozott, hogy a tűz, melynek szikráit az erős hőra szerteszét vitte, tovább ne terjedjen. Ez óriási erőfeszítés után részben sikerült is, amennyiben a vesztegintézetet, amely több fabarakból áll, sikerült is megmenteni, ellenben a Hungária budapesti gyár egyik nagy istállója, a Prever-czég egy hatalmas pajtája és egy másik épület elhamvadt.

Több órán át tartó munka után a tűzoltóság lokalizálta a tüzet.

A Prever-czég kára 50.000 frank, minthogy azonban a juta-készlet a triesti Generale biztosító társaságnál teljes értékben volt biztosítva, a czég kára megtérül.

A tűzvész, úgy látszik, emberáldozatot is követelt. A tisztítótelep Tomjanovic nevű gépésze ugyanis reggel óta eltűnt. Nem lehetetlen, hogy a pajtában érte a tűz, a sűrű füst elszédítette s ott halt halálát.

Töketeremes veszedelme.

S.-A.-Ujhelyről táviratozza tudósítónk, hogy Töketeremesen ma tűz keletkezett, amely a szeles időben tizenkét házat hamvasztott el. Leégtek a melléképületek is és körülbelül harmincz csűr. A kár tetemes.

Merénylet a király ellen.

Bolond mesének látszó váddal állított be a főkapitánysághoz ezelőtt négy héttel Pál Józsefné virágáros asszony. Elmondta, hogy Muzsik József czeglédi születésű betonmunkás, aki tavaly novemberben nála lakott, több társával merényletet tervez királyunk ellen. A szinte hihetetlen vádra a rendőrség megindította a vizsgálatot.

A merénylettel vádolt Muzsik Józsefet lopás címén tartóztatta le a rendőrség. Ez hoasszas vallatás után két czinkostársát adta a rendőrség kezébe, Hartmann Lajos és Kovács József czeglédi munkások személyében, akik azonban konokul tagadtak mindent.

A vizsgálat és a kihallgatások során a rendőrség a következőket derítette ki:

Muzsik József, Kovács József és Hartmann Lajos munkások vakmerő merényletet terveztek a király élete ellen. Gonosz vállalatukhoz Várkonyi Istvántól, az ismert szocialista vezértől ötszáz forintot akar-

tak kérni. Az első kihallgatás után a rendőrség a három gonosztervöt letartóztatta és a királyi ügyészség fogházába kísértette. A büntető törvényszék Sárkány Elemér vizsgálóbíró bizta meg a vizsgálattal Muzsik Sárkány előtt azonnal be is vallotta a tervezett merényletet és elmondta, hogy a terv csak azért hiúsult meg, mert Várkonyi István időközben elbujdosott és így nem tudták tőle a szükséges ötszáz forintot megkapni, holott ezt az összeget nekik Várkonyi felajánlotta. A bombát Muzsik maga rejtette volna el a lánczid budai oldalán.

A vizsgálóbíró a többek között azt kérdezte Muzsiktól, hogy miért akar a király ellen törni, mire Muzsik ezt felelte:

— A király nem törődik az ország sorsával, hanem a miniszterekre bízta azt, akik csak nyuzzák a szegény népet. Én szívesen halnék meg akár az akasztófán is, csak segítenék vele a nép nyomorán.

Hartmann eleinte tagadta, hogy Muzsikkal szövetkezett volna, később azonban szintén bevallotta, hogy a merényletet együtt tervezték. Kovács azonban még ma is tagadja, hogy a merényletben részt akart volna venni, csupán azt ismeri be, hogy a tervről tudott és arról beszélgetett is Muzsikkal. Mikor Várkonyi kézrekerült, illetve mikor Bécsből Budapestre hozták, őt is kihallgatta a vizsgálóbíró. Kiderült azonban, hogy ebben az ügyben teljesen ártatlan, mert Várkonyi nem is beszélt Muzsikkal, amikor őt lakásán felkereste. Hartmann és Kovács sem vádolják Várkonyit s ezért ellene az eljárást megszüntették.

Muzsik József különben rendkívül izgatott ember, akinek sehol sem volt maradása és akinek feje telve van szocialista és anarkista eszmékkel, amelyek elvették józan gondolkozási képességét is.

Esztelen tervéről tavaly novemberben szólott először háziasszonyának, Pál Józsefnének, aki óva intette őt, hogy álljon el vakmerő tervétől, de ez nem hallgatott rá.

— Ne féljen, hogy magánál csináljuk a dinamitot.

— Hát hol?

— Veszünk ki egy hónapos szobát és ott készítjük el a bombát.

A múlt év végén el is költözött Pálnétól, de amikor az utcán találkozott vele, megfenyegette.

— Ha elárul, szólott Muzsik, a maga szobájába is bombát vetünk.

Pálnét annyira megfélemlítette a gonosz ember, hogy nem mert szólni a dolgról még az urának sem. Muzsik azonban folyton üldözte, amit végre is megunt az asszony és ekkor jelentette fel Muzsikot a rendőrségnél.

A törvényszék egyik vádtaácsa tegnap zárt ülésben foglalkozott ezzel az ügygel s mind a három foglyot felség sértésért vád alá helyezte.

Érdekes, hogy a király is tudott a merényletről. Amikor ugyanis Muzsik Józsefet és társait letartóztatták, Rudnay Béla főkapitány megkérte Lobkowitz hadtestparancsnokot, hogy vizsgálta meg műszaki katonákkal azt a csatornát, amelybe az összeesküvők a bombát elrejtetni akarták. A hadtestparancsnok teljesítette a főkapitány kérését.

A csatornában nem találtak semmit, amiből azt lehetett volna következtetni, hogy ott a merényletre előkészületet tettek. Lobkowitz herczeg értesítette erről a főkapitányt, egyúttal közölte ő felségével is, hogy mit tervezett ellene három megítévedt parasztember.

A rendőrség, mely a legnagyobb titokban tartja a nyomozást, ma a merénylő banda egy negyedik tagját tartóztatta le. A letartóztatott egyén egy szent-endrei paraszt gazda.

Zsarnay rendőrtanácsos egy detektív kíséretében ma délután Szent-Endrére utazott és ott a csendőrség segélyével elfogta a banda legveszedelmesebb tagját. A földművelő épen családja körében volt, mikor Zsarnay a csendőrökkel együtt házába betoppant. Felesége és gyermekei siránkozásba törtek ki, mikor a csendőrök a család fejét erősen megkötözve el kísérték.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Román színeszet Budapesten.** Egy bukaresti színházigazgató arra kérte a belügyminisztert, hogy Budapesten román színelőadásokat tarthasson. A belügyminiszter a kérelmet ma leküldötte a fővároshoz, hogy értesitse a színházigazgatót, hogy minden egyébtől eltekintve, azért nem teljesíti a kérelmet, mert színháznitásra engedélyt csak magyar állampolgár kaphat, a folyamodó pedig nem az.

* **Mascagni szimfoniája.** Említettük, hogy Mascagni a recanatii Leopardi-ünnepségre új szimfoniát írt. Erről az olasz lapok a következőket írják: Mascagni zeneileg tolmácsolni akarta azokat az érzelmeket, amelyeket benne a Leopardi verseinek olvasása keltett. Hangulatait bizonyos időrendi egymásutánban adta vissza. Zenéjében fölzokog a fájdalom a gyorsan tűnő ifju évek fölött, majd a szerelmi csalódás, azután lohot vet szívében a hazaszeretet és mindenekfölött gyászba borul a lelke, az élet semmisségére gondolva. A szimfoniát kilenczvenöt növendék adta elő a pezaroi Rossini-konzervatóriumból, amelynek Mascagni az igazgatója. Az első vidám allegro után, amely a gyermekévek gondtalanságát tükrözi vissza, a közönség lelkesült tapsba tört ki és a tetszésnyilatkozatok minden szám után ismétlődtek. A végén a közönség viharosan követelte a da capo-t és Mascagni engedeti a közóhajnak. A kritika egyértelműleg följegyzti, hogy egy igazi nagy sikerről van szó és hogy Mascagni egy nagybecsű alkotással gazdagította a zenei litteraturát. Egy harci himnusz és a befejezés — Leopardi apothozisa — rendkívül erős drámai hatást tesz.

* **Ujházi Ede Kassán.** Ujházi Ede, a Nemzeti Színház kitűnő művésze, e héten Kassára megy vendégszerepelni. Föl fog lépni a „Crampton mester“, „Lengyel zsidó“, Constantin abbé“ és a „Nagybácsi“ czimszerepeiben.

* **Brahms-szobor Londonban.** Londonban emléket állítanak Brahmsnak, a nagy zeneköltőnek. A gyűjtő-bizottság felhívását aláírták többek közt: Alma Tadema, Henschel György, Siemens Sándor — és egy William Shakespeare nevű ur.

* **A debreczeni színház.** A debreczeni színház pályázata, mint levelezőnk írja, az ősszel dől el. A pályázók között lesznek: Makó Lajos, Megyeri Dezső, Leszkay András és esetleg Krecsányi Ignác is, aki miután Pozsonyban a színházat állandósítják, régi állomáshelyét odahagyni készül.

* **Színházi felmondások.** Lakésbérlőknek szokás felmondani, színházi bérlőknek nem igen. Most a berlini udvari operában minden hagyomány ellenére fölmondták a második és harmadik erkélyen lévő bérlőknek az abonement-t, mert az igazgatóság azt akarja, hogy a napi elárusításra álljon több jegy rendelkezésére.

* **A „Gésák“ Nagyváradon.** A Bölöny József intendánsága alatt álló kolozsvári nemzeti színház operette-személyzete a minap nagy sikerrel adta elő a „Gésák“-ot a nagyváradi színpadon. A táncokat Mazzantini tanította be. A nők közül főleg Székely Irén (Mimóza) és Perényi Margit (Molly) tetszetek, míg Wun-chi szerepében Nyárai Antal kacagattatta meg a közönséget.

VIDÉK.

* **(Főispáni beiktatás.)** Báró Thoroczky Viktort, Hódmezővásárhely főispánját ma iktatták be ünnepélyesen hivatalába. Mint hódmezővásárhelyi tudósítónk táviratozza, a Budapestről leérkezett új főispánt már Szegeden nagy küldöttség várta, amelynek nevében Nagy Sándor főkapitány üdvözölte. Szegedről a tíz órai vonattal indultak el Hódmezővásárhelyre, ahol a főispánt nagy ünnepséggel fogadták. A pályaudvaron a megjelent diszes közönség lelkes éljenzése mellett Juhász Mihály polgármester üdvözölte a főispánt, aki néhány szóval megköszönte a szép fogadást.

Déli 12 órakor tartották meg a beiktató disztülést a városháza nagytermében, ahol megjelentek Csongrád, Békés és Csanád vármegyék, valamint Szeged város küldöttségei, továbbá Komlóssy Fe-

rencz, Fejérváry Károly és Endrey Gyula képviselők. A polgármester üdvözlő beszéde után báró Thoroczkay Viktor letette a hivatalos esküt s ezután hosszabb beszédet mondott. Az általánosságban tartott bevezetés után szólott politikai meggyőződéséről. Kijelentette, hogy a 67-es kiegyezés híve (!) és körvonalozta a főbb kormányzati ágakban követendő álláspontját. Ápolni fogja a vallási türelmességet és megígérte, hogy oltalmára lesz a lelkiismereti szabadságnak és a törvény korlátain belül minden politikai meggyőződésnek. Törekvése az lesz, hogy a közigazgatás gyors, igazságos és becsületes legyen és hogy a város háztartása, a közvagyon és hivatalos értékek kezelése szigorú ellenőrzés alatt álljon. A beszédet lelkes eljenzéssel fogadták s azután a törvényhatóság nevében Kmeskó főjegyző üdvözölte a főispánt. A díszülés után báró Thoroczkay a küldöttségeket fogadta. Délután egy órakor a főispán tiszteletére háromszáz terítéssel banketet rendeztek, amelyen a főispán a királyra mondott felköszöntőt. Báró Thoroczkayt Juhász polgármester és Endrey Gyula képviselő köszöntötték fel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A debreczeni Köteles Mihály. A magyar bűnügyi krónika egyik legérdekesebb lapjára van írva a Köteles Mihály esete, akit gyilkosságért hosszú börtönre ítélték és az ártatlansága csak akkor derült ki, mikor már kilencz esztendő elszenvedett a büntetéséből. Debreczeni levelezőnk most olyan esetről ír, mely annyiban hasonlít a Köteles Mihály esetéhez, hogy ezuttal is egy tisztes multu, jóra való gazdát illettek a gyilkosság borzasztó gyanújával. Másfélhónap előtt ugyanis a hajdudorogi határban sebekből borítva, holtan találták Molnár György gazdálkodó bérését. A gyilkosság gyanúja a szerencsétlen szolgálégy gazdájára Molnár Györgyre irányult, akit a debreczeni királyi ügyészség letartóztatott. Hat hélig ült, Molnár a debreczeni törvényszék fogházában. Ezalatt szelid türelemmel, istenbe való hittel remélte, hogy kiderül az ártatlansága. Ami megtörtént. A törvényszék nem helyezte vád alá és azzal adták vissza szabadságát, hogy ártatlannak tartják.

— A házjog megsértése. Bécsből táviratozzák lapunknak a „Neue Freie Presse“ utján, hogy a josefstadi járásbírószak Tachau igazgató városi tanácsost háromszáz forint és egy tanácsosi biztost 100 forint pénzbírságra ítélte a házjog megsértése miatt. Tachau jogtalanul házkutatást rendelt el a kereskedői alkalmazottak egyleti helyiségében és a biztos a rendeletet végrehajtotta. Be nem hajthatás esetén a pénzbüntetés harmincz, illetve tiz napi elzárásra változtatható.

— Az aradi sikkasztás. Az aradi panama ügyében — mint levelezőnk jelenti — ma a 63.000 forintos tételt tárgyalják. Czeglédire csaknem rábizonyult a bűnös összejátszás az elpárlásból. Czeglédi kétségbeesve védekezik és Gaál pénzügyi titkárát vádolja, hogy nem helyesen rovan-csolt, különben kiderült volna a sikkasztás. Fábian Lajos elnök Czeglédit szigorúan rendentásítja, hogy nem ő van hivatva a pénzügyi titkár működését elbírálni. A tanúk kihallgatását tizenötödikére halasztották. Holnap a 95.000 forintos utolsó tételt tárgyalják.

— Az anya büntetése. Egy fiatal cselédleány, Tolnai Mari, állott ma délelőtt a büntető törvényszék előtt, amely családi állás ellen elkövetett bűntett miatt vonta őt felelősségre. A csinos fiatal leánynak hat esztendőig viszonya volt egy legénygyermekkel, aki házasságot is ígért neki. De amikor a leány anyává lett, gyermekének apja nyomtalanul eltűnt. Tolnai Mari a csecsemőt falura adta, maga pedig beállott szoptatás-dajkának. Utóbb beteg lett, oda kellett hagynia a helyét és ehhez a bajához még az is járult, hogy — mivel a gyermekeért nem tudott fizetni — visszahozták neki az ártatlan porontyot. A szerencsétlen leány hiába kopogtatott a lelenczházánál, a klinikán, a gyermeket sehol se akarták befogadni. Elkeseredésében elment egy asszonyhoz, ott letette a gyermeket és azzal az ürüggyel, hogy pénzért megy,

eltávozott és vissza se jött többé. Így került Tolnai Mari a büntető törvényszék elé, amely figyelembe vette a tulnyomó enyhítő körülményeket és a leányt csak egy havi fogházra ítélte, ezt is a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette, sőt a vádlottnőt még utiköltséggel is ellátta, hogy hazatázhassék.

— Halálra kínzott gyermek. Ez év márcziusában történt, hogy Bojás Teréznek Imre nevű két-estendő fiacskája meghalt. A tisztí orvos a gyermek testén olyan sérüléseket vett észre, amelyek arra engedtek következtetni, hogy a fiu nem természetes halállal halt meg. A bonczolás megállapította, hogy a különben egészséges szervezetű gyermek teste tele van tompa ütések nyomával. Az anyát, akinek lelketlenségét a szomszédok is bizonyították, letartóztatták. Kihallgatása alkalmával nem is tagadta, hogy sokszor ütlegelte a fiut, sőt a halálát megelőző napon is véresre verte, de azért megölni nem akarta. A törvényszék halált okozó súlyos testi sértésért vád alá helyezte Bojás Terézt és ügyében legközelebb megtartja a végtárgyalást.

A HIVATALOS LAPBÓL.

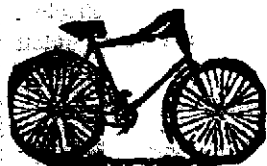
Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti királyi zálogházak tisztí létszámában Madarász Lajos kisegítő ingóbecsűst tisztte, a tengerészeti hatóság trieszti születésű Vianollo Orazio kereskedelmi hadnagyot hosszújárú teng. kapitányává, buccarii születésű Albanese András, fianonai születésű Poldrugo Rokus, fumei születésű Scarpa Antal, buccarii születésű Suzerich Felice, fianonai születésű Vosilla János és voloscai születésű Gherovich Ferencz tengerészeket hosszújárú teng. hadnagyokká nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Wollner F. Zsigmond ingóságai IX. Alsó-bikarét dűlő 9598. július 9. Mautner Pál ingóságai V. Ferencz József-ter 6. július 13. Rosenberg C. ingóságai VII. Rottenbiller-utca 37/3. július 22. Steinberg M. és társa cég ingóságai IV. Károlykört 20. július 15. Gelb Már ingóságai VII. Rózsauca 38. és VI. Sziv-utca 9. július 8. Pachólek Károly ingóságai IV. Koronaherczeg-utca 12. és VIII. Balassa-utca 5. július 8. Pfáhn Károly és társai ingóságai VII. Károlykört 9. és IV. Reáltanoda-utca 5. július 8. Vági József ingóságai VII. István ut 32/c. július 8. Sklensky J. és társa cég ingóságai VII. Elemér-utca 6. és Hungária-ut 109. július 11. Szekula Hugó ingóságai VII. Damjanich-utca 37. július 8. Geiszt Lázár ingóságai VII. Csángó-utca Csángóház és VI. Vörösmarty-utca 46. július 15. Varjas Sándorné ingóságai VI. Zugló Csömöri-ut 2358—2360. július 8. Csávolszky Lajos ingóságai IV. Pappné-utca 8. és IX. Lónyai-utca 13. július 18. Leopold Károlyné ingóságai VI. Andrassy-ut 26. július 15. Döry Andorné ingatlana V. Alkotmány-utca 22. földszint 1. július 29. Fleischmann Ede ingóságai VIII. Kerepesi-ut 61. július 8. Müller János ingatlana II. Fő-utca 77. I. emelet ajtó 10. augusztus 1.

A vidéken. Bosnyák Mihály ingatlanaí Barcon (Szigetvár) július 22. Omerai István ingatlanaí Monoron augusztus 16. Szabó Jánosné ingatlanaí Lád-besenyő (Édelény) községhezánál augusztus 4. Ocskay István ingóságai Bakta pusztán (Beregszász) július 30. Dobrics Zsivanka ingatlanaí Pancsován július 25. Földváry János ingatlanaí Szécsi (Gyöngyös) községhezánál július 27. Gátfalvi Zsuzsa ingatlanaí Maros-Vásárhelyt augusztus 16. Csizmadia István ingatlanaí Csanád (Káloca) községhezánál augusztus 2. Paszku Zacharie ingatlanaí Királyhalma (Köhalom) községhezánál augusztus 5. Giovanini Julianna ingatlanaí Oraviczabányán július 27. Géczy Géza ingatlanaí Nagyváradon augusztus 19. Székelyné Schnöter Irma ingatlanaí Selmeczbányán szeptember 12. Ifjabb Baranyai Miklós ingatlanaí Halmiban július 29. Foszt Adam ingatlanaí Hidegkút (Lippa) községhezánál augusztus 5. Id. báró Perényi Zsigmond ingóságai N.-Szöllősen július 9. Hermann Dénes ingóságai Kun-Szt-Miklóson július 11. Levy Mátyás ingóságai Nagy-Kállóban július 21. Deutsch Simon ingóságai Nagy-Surányban (Érsekújvár) július 25. Mádl János ingatlanaí Szombathelyen augusztus 6. Walter Jakab ingatlanaí Czikó (Bonyhád) községhezánál augusztus 4. Ifj. Vincze Károly ingatlanaí Zilahon augusztus 8. Prop-per N. Janos ingóságai Nagyváradon július 18.

Pályázatok. Postamesteri állásra Zákopcsén (Trencsén vm.) a pécsi járásbírósnál irnokai állásra, a bajai (Szabadka) járásbírósnál aljegyzői állásra, a szombathelyi kir. pénzügyigazgatóságnál fogalmazói állásra lehet a folyamodásokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Columbia

világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, sáison előrehaladottsága miatt árendemenyvel árusítottak, ugy-szintén a Steyrer Motocor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-ter 17.
Nyaralók: Arona — a Tarday-utca sarkán.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Páris, július 7. (Bankkimutatás.) A pénzforgalom aránya az érczkészlethez 85.34 : 100. Kamatok és leszámítás jövedelme 569.000 frk. Érczkészlet (ezüst) — 120.000 frk. Váltótárca — 119.620.000 frank. Államkincstári követelések — 38.340.000 frank. Magánkövetelések — 37.428.000 frank. Érczkészlet (arany) — 1.194.000 frank. Elsőleg aranyrudakra + 6.224.000 frk. Jegyforgalom + 54.735.000 frk.

Hamburg, július 7. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 305.50. Az irányzat üzletellen.

New-York, július 7. (C. T. B.)

	július 7. cents	július 6. cents
Buza júliusra	82	82 ¹ / ₂
„ szeptemberre	73 ¹ / ₄	74 ¹ / ₈
„ deczemberre	73 ¹ / ₄	73 ⁷ / ₈
Tengeri szeptemberre	37 ¹ / ₄	37 ⁵ / ₈

Chicago, július 7. (C. T. B.)

	július 7. cents	július 6. cents
Buza szeptemberre	68 ³ / ₈	69 ¹ / ₄
Tengeri szeptemberre	32 ⁷ / ₈	33 ¹ / ₈

Ipar és kereskedelem.

Tőzsdei árjegyzés. A tőzsdetanács a Ganz és Társa vasöntőde és gépgyár részvénytársaság 200 és 1000 koronáról szóló 4¹/₂ százalékos kamatozó, május és november 1-én esedékes szelvényekkel ellátott kölcsönkötelezvényei hivatalos árjegyzéset elrendelte.

A budapesti nagykereskedők és nagyiparosok grámiuma mai rendkívüli közgyűlésében a pesti polgári kereskedelmi testület már előbbi határozatának megfelelőleg elhatározta, hogy eme testülettel egyesül a következő czim alatt: „Budapesti kereskedelmi Testület.“ Egyszermind az új testület alapszabályait megállapította. A grámium saját ügyeit ugyanazon formában, mint eddig, továbbra is intézendi, mindaddig, amíg a kormány az új alapszabályokat helyben nem hagyta és az új testület meg nem alakult.

Budapesti gyapjuárverések. A gyapjuárverés tegnapi kedvező hangulata a mai második napon sem mutatott lankadást. Ismét különösen a mindenféle minőségű szennyes gyapjut vásárolták, amely további ötszázalékos áremelkedést ért el, míg a haton mosott gyapju ára változatlan maradt. A kiáltásra került 6012 zsákból elkel 3580; a visszavont 2432 zsákból mintegy 2000 zsák mult eszten dei terméket képvisel.

Kőbányai sertésplacc, július 7. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz: (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 57¹/₂—58 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59—59¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban): 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 58¹/₂—59 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 58—58¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 57¹/₂—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 5. napján volt készlet 45.313 drb, július 6-án felhajtott 250 drb, július 6-án elszállított 249 darab, július 7-ére maradt készletben 45.314 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Budapesti konzum-sertésvásár, július 7. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székefővárosi konzum-sertésvásárra 1898. július 6-án érkezett 520 drb. Készlet 315 darab, összes felhajtás 855 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 423 drb, elszállítottan maradt 412 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—58 kr, 220—280 kilós 57—58 krajczár, 320—380 kilós 57—58 kr, öreg nehéz 50—56 krajczár, malacz 38—40 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti vágómarhavásár, július 7. (A budapesti közvágóhid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 3570 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 1118 darab magyar és tarka ökör, 467 darab magyar és tarka tehén, 1468 darab szerbiai ökör, 254 darab szerbiai tehén, 123 darab bika 91 darab bívaly és 21 darab bosnyák tehén. Minőség szerint 904 darab elsőrendű hizott, 2375 darab középminőségű és 291 darab alárendelt minőségű hizott ökör. Vágómarhában a felhajtás mintegy 600 darabbal volt nagyobb, mint a múlt héten, ami a vevőket tartózkodásra ösztönözte és lanyha irányzat mellett az árak hanyatlását vonta

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, július 7.

Az ég földérült, az eső megszűnt. Minden ember azt hitte volna, hogy erre a tőzsde megszilárdul, amint hogy az esőre ellanyhult. De nem úgy történt. Az üzlet majdnem teljesen szünetelt és az árak azon ritka kötésekben, melyek mégis történtek, némi csekélységgel alábbszálltak. Ez a nap egész története.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 394.70—394.—, Jelzálogbank 250.—, Osztrák hitelrészvény 359.—359.35, Osztrák-magyar államvasut 359.25—359.75, Közuti vaspálya 383.75—381.50 forinton köttetett.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 359.50, Magyar hitelrészv. 394.25, Aranyjárdék 120.75, Koronajárdék 99.10, Leszámitoló-bank 260.—, Jelzálogbank 250.—, Rimamurányi 251.75, Osztrák-magyar államvasut 359.30, Ipar- és kereskedelmi bank 103.—, Közuti vasut 381.50, Villamos vasut 261.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 623—624, Közuti vasut 382.50—380.50, Villamos vasut 259.50—260.50, Magy hitel. 395.—394.50, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 103.—, Magyar jelzálogbank 250.75, Magyar leszámitoló bank 259.50—260.—, Rimamurányi 252.25, Osztrák hitelrészvény 359.75—359.35, Osztrák-magyar államvasut 359.75—359.15, Adria 221.—.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.25—1.50 forint, 8 napra 4—5 forint, július utolsójára 6—7. forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	július 7.	július 6.
Magyar aranyjárdék	120.75	120.75
Magyar koronajárdék	99.—	99.—
Magyar hitelrészvény	394.50	395.50
Magyar ipar és keresk. bank	102.75	103.50
Magyar jelzálogbank	250.75	251.25
Magyar leszámitoló bank	260.—	260.75
Rimamurányi vasmű	252.—	253.25
Osztrák hitelrészvény	359.40	360.20
Déli vasut	78.—	78.—
Osztr.-magyar államvasut	359.28	360.25
Közuti vaspálya	381.50	384.50
Villamos vasut	259.—	263.—

Az utótőzsdén osztrák hitelrészvény 359.45 359.20, 359.75, 359.25, magyar hitelrészvény 394.25, osztr.-magyar államvasut 359.20—358.80 forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	július 7.	július 6.
Osztrák hitelrészvény	359.25	360.—
Magyar hitelrészvény	394.50	395.50
Osztr.-magyar államvasut	358.80	359.80
Leszámitoló bank	259.50	260.75
Jelzálogbank	250.75	251.25
Rimamurányi vasmű	252.—	253.25
Közuti vaspálya	380.80	384.50
Déli vasut	77.75	78.—
Villamos vasut	259.50	263.—
Ipar és kereskedelmi bank	102.75	102.—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, július 7. A terménytőzsde ma teljesen üzletlenn volt; árak változatlanok.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilogrammonként	Pénz	
		Ar	Ar
Biszarosszír ingyen hordó		59.50	60.—
Szalonna	budapesti vidéki	58.50	59.50
	magyar fa légszárított vidéki városi légszárított, 4 darabos füstölt	60.—	61.—
Szilva	boszniai, 1897. évi usance-minőség 120 darabos	11.50	11.75
	100 darabos	12.—	12.50
Kész árú Zsákkal együtt göngyöltisztasuly helyett	szarbiai, usance-minőség 100 darabos	17.50	18.—
	85	18.75	19.25
Szilva Hataldóre Minőség 500grammonként	boszniai, usance-min. 120 darabos	17.—	17.50
	100 darabos	17.—	17.50
Szilva Kész árú ingyen hordó	szarbiai 1897	15.50	16.50
	szarbiai 1897	14.—	15.—
Mazepag	incarna magyar, 1897		
	vörös aprózemű 1897		
	vörös közepesemű 1897		

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 7. A vásári forgalom: **Husnál** a forgalom élénk, árak szilárdak. **Baromfinál** élénk, árak szilárdak. **Hulban** esendes, árak emelkedtek. **Tej- és tejtermékek**nél lanya, árak szilárdak. **Tojásnál** esendes, árak csökkentek. **Zöldségnél** lanya. **Gyümölcsnél** esendes. **Fűszereknél** esendes. Időjárás: gerült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hus.** Marhabús hátulja I. 54—56 frt, II. 52—54 frt. Birkahús hátulja I. 46—48 frt, II. 40—46 frt. Borjúhús hátulja I. 56—58 frt, II. 52—56 frt. Sertéshús lárendű 62—64 frt, vidéki 50—56 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertésszír hordóval 60.0—61.0 frt (100 kilonként). — **Baromfi (élő).** Tyúk 1 pár 1.0—1.20 frt. Csirke 1 pár 0.60—1.20 frt. Lud hízott kilonként 68—70 kr. — **Különítések.** Tojás 1 láda (1440 db) 28.0—29.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.0—5.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 2.00—3.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilonként 1.0—0.80 frt. Tea-aj kilonként 0.80—1.10 frt. Burgonya, idej, 100 kiló 1.—2.0 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.0—4.0 frt. — **Halk.** Harsz (élő) 0.8—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.50—0.80 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, július 7. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50. Finomított szesz nagyban 57.75—58.—, Finomított szesz kicsinyben 58.1/8—58.25. Élesztőszesz nagyban 57—57 1/2. Élesztő szesz kicsinyben 57.25—57.75. Nyersszesz adózva nagyban 56.75—57.—, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—57.25. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.25—16.50. Denaturált szesz nagyban 22.50—22.75, Denaturált szesz kicsinyben 23.—23.25. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, július 7. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.40—19.60 frtig kelt el.

Bécs, július 7. Kontingentált szesz készáruban 19.40 forinttól 19.60 forintig. Változatlan.

Prága, július 7. Adózott tripló szesz nagyban 55 1/4—55 3/4 forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18 3/4—19.— forinton kelt el azonnali szállításra nagyban. Üzletlenn.

Trieszt, július 7. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban 13.—13.50 forinton kelt el azonnali szállításra.

Brunn, július 7. Exkontingens szesz nagyban változatlanul jegyeztetett.

Cukor.

Prága, július 7. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállit. 12.57 frt, október-decemberi szállításra 12.52 forint.

Hamburg, július 7. Nyers cukor I. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.20, auguszt. szállításra 9.35, október-decemberi szállításra 9.42. Irányzat nyugodt.

Páris, július 7. Nyers cukor (88 fok) készárú 28.75—29.— frank, fehér cukor jul.-ra 30.25 frk, aug.-ra 30.50 frank, első 4 óra 30.75 frank, okt.-tól 4 óra 31 3/4 frank. Finomított készárú 102.—102.50 frank.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, július 7. A külföldi tőzsdékről általában szilárdabb irányzatot jelentettek, noha az idő kifűszült, egyedül Romániában esik még mindig az eső. A kedvező időjárásról, külföldről vett hírek folytán, tehát a hangulat bágyadt volt, az árak újból gyengültek és a forgalom a spekuláció tartózkodása folytán szűkkörű. **Kötések:** buza őszre 8.76 8.79—8.73 forinton, rozs őszre 6.96—7.—6.92—6.94 forinton, zab őszre 5.86 forinton, tengeri július-augusztusra 5.28—5.33 forinton, tengeri szeptember-októberre 5.47—5.44 forinton.

Boroszló, július 7. Buza helyben 20.50 márka (= 12.06 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márka (= 12.— frt). Rozs helyben 16.20 márka (= 9.53 frt). Zab helyben 16.50 márka (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, július 7. Buza holsteini 190—203 márka (= 11.17—11.94 frt). Rozs meklenburgi 140—152 m. (= 8.23—8.94 frt.) Rozs orosz 92—98 márka (= 5.41—5.47 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, július 7. (Megnyitás.) Buza folyó óra 24.70 frank (= 11.77 frt). Buza augusztusra 22.60 (= 10.78 frt). Buza szept.-okt.-re 21.35 frank (= 10.18 frt). Buza 4 utolsó óra 21.35 frank (= 10.18 frt). Rozs folyó óra 16.— frank (= 7.63

frt.) Rozs augusztusra 13.50 frank (= 6.43 frt). Rozs szept.-okt.-re 13.— frank (= 6.19 frt). Rozs 4 utolsó óra 12.85 frank (= 6.11 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, július 7. (Zárulat.) Buza folyó óra 24.15 frank (= 11.52 frt). Buza augusztusra 22.40 frank (= 10.69 frt). Buza szept.-októberre 21.25 frank (= 10.13 frt.) Buza 4 utolsó óra 21.20 frank (= 10.11 frt).

London, július 7. Gabonavásár. Irányzat általában nyugodt, változatlan árak mellett. Liszt 36—40 sh. Repceolaj 21 sh. 6 p. Tengeri 17 sh. Eladók. Behozatal: buza 50.000, árpa 14.000, zab 30.000 q. Időjárás szép.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, július 7. A mai előtőzsde ismét igen üzletlenn, de a hangulat mindazonáltal barátságos volt, aminek oka a kedvező időjárás mellett a nyugati piacok magasabb jegyzéseiben és a prolongáció report-dijainak olcsóbbodásában keresendő. Élénkebben kerestettek dunagözhajózási, államvasuti és alpesi részvények. A déli tőzsdén sem változott a forgalom; az árfolyamok némileg szilárdultak.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 359.50 359.87, Anglo-bank 157.50, Elbevölgyi vasut 263—263.37, Dunagözhajózási 487—489, Osztrák-magyar államvasut 359.12—359.50, Déli vasut 77.75, Dux-bodenbachj vasut 70.—, Fegyvergyár 293.—, Alpesi bánya 162.75—163.60, Tramway 517.50—518.—, Ujtramway 86.50. Bécsi kocsikölcsönző 140—140.50, Török sorsjegy 60.40—60.50.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.62, Bankverein 267, Anglo-bank 157.50, Union-bank 296.—, Ländlerbank 227.—, Osztrák-magyar államvasut 359.50, Déli vasut 77.75, Alpesi bánya 163.50, Májusi járadék 101.80, Török sorsjegy 58.82.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.50, Tramway 518.—, Anglo-bank 157.50, Bankverein 267.—, Unionbank 296.50, Ländlerbank 227.—, Osztrák-magyar államvasut 359.37, Déli vasut 77.75, Elbevölgyi vasut 263.25, Eszaknyugoti vasut 248.50, Török dohányrészvény 134.—, Prágai vasipar 738, Alpesi bánya 163.50, Májusi járadék 101.80, Töröksorsjegy 60.40, Német márka 58.82.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.75, Magyar koronajárdék 99.05, Tiszai kölcsönorsjegy 139.—, Magyar földtehermentesítési kötv. 96.70, Magyar hitelrészvény 394.50, Magyar nyereménkölcsön sorsjegy 158.—, Kassa-oderbergi vasut 190.30, Magyar kereskedelmi bank 1420.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.—, Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.40, Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 260.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.50, 4.2% papírjárdék 101.75, 4.2% ezüstjárdék 101.55, Osztrák aranyjárdék 121.20, Osztrák koronajárdék 100.90, 1860. sorsjegyek 141.50, 1864. sorsjegyek 192.—, Osztrák hitelsorsjegyek 201.75, Osztrák hitelrészvény 359.63, Angol-osztrák bank 157.50, Unionbank 296.25, Bécsi Bankverein 266.50, Osztrák Ländlerbank 226.75, Osztrák-magyar bank 907.—, Osztrák-magyar államvasut 359.38, Déli vasut 77.63, Elbevölgyi vasut 262.75, Dunagözhajózási részvény 487.—, Alpesi bányarészvény 163.30, Dohányrészvény 133.50, 20 frankos 9.52—, Császári kir. vert arany 5.65, Londoni váltóár 119.85, Német bankváltó 58.80, Az irányzat szilárdult.

Bécs, július 7. (Utótőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 359.50, Magyar hitelrészvény 394.50, Anglo-bank 157.80, Bankver. 266.50, Union-bank 296.50, Ländlerb. 227.—, Osztrák-magyar államvasut 359.12, Déli vasut 77.75, Elbevölgyi vasut 263.—, Eszaknyugoti vasut 248.50, Török dohányrészvény 133.75, Rimamurányi vasmű 252.—, Alpesi bánya 163.20, Májusi járadék 101.80, Magyar koronajárdék 99.10, Töröksorsjegy 60.40, Német márka azonnali szállításra 58.82, Német márka ultimóra 58.83.

Berlin, július 7. Ezüst járadék 101.40, Osztr. aranyjárdék 102.90, Magyar aranyjárdék 102.80, Magyar koronajárdék 99.70, Osztrák hitelrészvény 225.25, Osztrák-magyar államvasut 152.75, Déli vasut 33.75, Bustiehrádi vasut 304.50, Osztrák bankjegy 170.20, Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 169.80, Rövid lejáratú váltó Páriara 80.80, Rövid lejáratú váltó Londóra 20.38 1/2, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 92.90, Laura-kohó 199.30, Harpeni 177.80, Olasz központi vasut 132.90, Török sorsjegy 114.10.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.25, Osztrák-magyar államvasut 152.75, Déli vasut 33.75, Magyar aranyjárdék 102.80, Discontó-társaság 198.25 forint.

Frankfurt, július 7. (Zárulat.) 4.2% ezüstjárdék 86.20, 4% osztrák aranyjárdék 103.—, 4% magyar aranyjárdék 102.70, magyar koronajárdék 99.70, osztrák hitelrészvény 305.12

osztrák-magyar bank 770.—, osztrák-magyar lamvasut 303.75, déli vasut 69.25, Elbevolgyi vasut 225.50, bécsi váltóár 169.80, londoni váltóár 1382, párisi váltóár 80.85, bécsi bankverei 27.25, villamos részvény 137.43, alpesi bányászvény 110.—, 3% magyar arany-kölcsön 90.30, 2% papírjardék 86.50. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, julius 7. (Utöltözde.) Osztrák telrészv. 305.—, Déli vasut 69.25, Osztrák-magyar lamvasut 304.—.

Páris, julius 7. 3 százalékos franczia jardék 13.10, 3% százalékos franczia jardék 107.02, osztrák földhitelintezet 1295, Osztrák aranyjardék 13.30, Magyar aranyjardék 102.50, Déli vasuti sabbóság 34.—, Alpesi banya 350.—, Török doányrészvény 288.—, Török sorsjegy 109.50, lasz jardék 92.35, Spanyol kölesön 32.97, Medional 665.—, Ottomanbank 548.—, Rio Tinto 74.—, Debeers 705.—, Eastland 132.50, Chartered 125, Randfontein 37.50. Nyugodt.

Hamburg, julius 7. (Zárlat.) 4.2% ezüst-jardék 86.40, osztrák hitelrészvény 304.50, ztrák-magyar államvasut 760.—, déli vasut 164.—, 1/2% osztr. aranyj. 102.70, 4%-os magyar arany-jardék 103.—, olasz jardék 92.70. Az irány-ut gyengült.

London, julius 7. (Zárlat.) Angol consolok 117.5, déli vasut 7.—, spanyol jardék 33.—, asz jardék 91.63, 4% magy. aranyjardék 10.50, 4% rupia 62.50, Canada pacificvasut 86.13, züst 27.63. Leszámítolási kamatiab 1.—. Az irány-ut bagyadt.

New-York, julius 7. Ezüst 59.1/8.

IDŐJÁRÁS.

m. kir. országos meteorologiai intézet távlati jelentése 1898. julius 7-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás, A hőmérséklet, A nedvesség, Csapadék, Állomások, Légnyomás, A hőmérséklet, A nedvesség, Csapadék. Lists various locations like Győr, Pécs, Szeged, etc.

A magas északon egy új depresszió erősen súlyosítja a légnyomást. Egyébként a légnyomás még keleten és délkeleten is alacsony, míg a magas nyomás Angliát és Franciaországot érinti.

VIZÁLLÁS.

— Julius 7-én. —

Table with columns: Folyó, Víznyomás, Vizállás, Áradás, Folyó, Víznyomás, Vizállás, Áradás. Lists rivers like Tisza, Duna, Danubius, etc.

Islet megjelölése: * = egész víz; + = 0 felett; - = 0 alatt; x = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

A MILLIOMOS.

Angol regény. 3 (68) Irta: CROKER M. B.

Az asszony egy ideig kérdőleg tekintett reá, azután ezt mondotta: — Ó igen, de csak álmomban. Lehet már ezer éve, hogy álmomban ilyen dolgot láttam.

Mark nem felelt, A perzsa nő beszéde gyakran nagyon homályos volt. Talán hitt a lélekvándorlásban és előbbi életére célzott.

Néhány percz múlva újra kezdett beszélni. — De ma szerencsés napom van! süttogta. Az a fiatal leány itt van a társaságban.

Láttam őt. — Tudom, felelte Mark halkán. — Nos, akkor miért nem keresi föl a szép, fiatal teremest?

Mark tagadólag intett a fejével. — Ha önnek nincsen köből a szive, akkor én lemegyek és felhozom őt! mondotta szenvedélyes hangon a perzsa nő.

De nem, nem! folytatta és kezébe rejtette az arcát. Nem, hiszen nem merem megtenni!

— Ne növelje rábeszéléssel saját örült vágyódásomat! mondotta Mark. Közötte és közöttem mindennek vége. Hiábavaló kin lenne az, ha még egyszer találkoznom vele, hogy újból elváljunk!

— Ó, ez a zene, ez a zene! mormogta kezét tördelve a perzsa nő, amikor egy új keringő hangjai hallatszottak föl.

A zene mindig faj nekem és bár szeretem, összefacsarja a szívemet; mert arra emlékeztet...

Nem tudta a mondatot befejezni. Ajka vonaglott, nagy sötét szeme megtelt könnyvel és hangos, kétségbeesett zokogásra fakadt.

A fájdalom e vad kitérőse eljutott egy boldog pár föléig, mely kissé messzire sétált és most éppen azon hely alatt állott, ahonnan az a két ember mint két nyugtalan szellem tekintett le az élet örömeinek színhelyére.

— Nem hallott semmit? kérdezte odalenn a fiatal hölgy kísérlőjét. Mintha éppen fölöttünk emberi hangot hallottam volna, mintha szívetrázó asszonyi sírás lett volna.

Hallgassa csak — hallja, hallja? — Nem hallok semmit. Ha ön hallott valamit, az bizonyosan hiénáknak volt az üvöltése, felelte a fiatal ember.

Szavamra mondom, csak hiéna volt.

XIX.

Szenvedélyes, folytonos vágyódás, melyet semmiképen sem lehetett elcsendesíteni, Haval-Ghatra vonzotta Jervis Markot.

De hősiessen ellentállott a kísértésnek, amely más-más formában majd parancsoló, majd hizelgő hangon lépett eléje.

Az elválás gyötrelmének nem tehetette ki magát még egyszer, nem tehetette, hogy meztelen lábball még egyszer végigmenjen a tüzes parázson!

Négy teljes napig kitartotta, hogy csak gondolatban és álomban kereste fel a táborn.

Még az ötödik napon is lelkiismeretesen az ellenkező irányba terelte ponnyját és nem kevéssé volt meglepetve, amikor hosszú lovaglás után nem ugyan a megbabonázott területre, hanem ahhoz meglehetősen közel a régi lövőhelyhez jutott, mely a táborn határoló domb tulsó oldalán volt.

Balra hosszú völgy nyílt, jobbra tölgy- és rhododendron-erdő vonult el, mely alatt őszi virágok alkotta szőnyeg terült el és a sűrűn át éppen egy fiatal, jól táplált, fehér kutyácska kukucskált elő, mely korának és fajanak egész merészségével egy idősebb majmot üldözött.

Mark, aki a ponny kantárszarát karjára vetette, figyelni kezdett. Hiszen ezt a kutyát régen ismerte? Nem ugyanaz volt-e, melyet ő Brande mamának ajándékozott, amikor még nagyon gyászolta a szegény Bent és amely akkor nem is volt nagy kegyben? Kie lehet most ez a kutya? Könnyű léptek zaja, a bokrok susogása, mely mindinkább közeledett, fehér női ruhának elővillanása és egy leányhang ijedt „Tommy! Tommy” kiáltása megadta erre a kérdésre a feleletet.

Még egy pillanat és Gordon Honor mintegy harmincz lépésnyire Marktól kiért az utra.

Csaknem egészen elfulladt a lélegzete és kalapját, valószínűleg valamelyik gonosz ág kapott le a fejről, a kezében tartotta. Homlokfűrtjei rendetlenségben voltak és arca szokatlanul kipirosodott. Mark azt hitte, hogy ilyen szépnék még sohasem látta és egész önuralmára szüksége volt, hogy gyöngének ne mutatkozzék. Csaknem fél perczig szótlánul állottak szemben egymással. A mély csendet csak az orhideák alatt elfutó hegyi patakocska halk csobogása törte meg.

— Mennyire megváltozott! gondolta Honor, akinek torkát nagyon fojtogatta valami. Három rövid hónap elég volt, hogy a friss ifjuság vonását letörölje a szeretett arcáról.

A fiatal leány nagyon erőlködött és végre mégis sikerült neki a hallgatást megtörnie. — Sejtettem, hogy nemsokára ismét látom önt, álmodtam erről, mondotta.

— Az álmok gyakran az ellenkezőt jelentik, mondotta Mark erőltetett mosolyal. — Igazán szép Tommytól, hogy önt megtalálta. Bizonyára emlékezik még önre.

— Ezt még nem bizonyította be. Mennyi ideje is már, hogy nem látott! — Épen három hónap! — Úgy van! felelte Mark tettetett közönyösséggel.

— Itt lakik a közelben? kérdezte Honor. — A keskeny ormon, amely a dombon keresztül visz, két órányira innen.

— Tudja ön, hogy Shirani fele piknik a kirándulást tett Haval-Ghatba? — Igen, tudom.

— És miért nem kerestett fel bennünket? Holnap elutazunk!

Mark, hogy a leány vizsgáló tekintetét elkerülje, a földre nézett. Félig elfojtott sóhaj volt az egyedüli felelet.

— Hiszen talán még jó barátok vagyunk, folytatta Honor és görcsösen zokogni kezdett. — Igen és még ezek maradunk, de jobbnak tartottam, ha távol maradok. Az emberek kísértetnek tartottak volna és megijedek volna tőlem. Mi ujság Shiraniban?

— A legujabb az, hogy Sladen asszony jövő karácsonykor Angolországba megy, hogy Clower kisasszonyt eljegyezze Burne kapitány és Paske Lalla nemsokára férjhez megy sir Glosterhez.

— Szegény ficzko! Azt hiszem, Shiraniban levő régi ismerőseim, ha egyáltalán gondolnak még reám, azt gondolják, hogy Angolországba utaztam?

Honor kissé habozott a felelettel és gyűrűjét forgatta. — Barátai tudják, hogy ön ajánál van, akit ápol, felelte végre. Hogy van az öreg ur?

[Folytatása következik.]

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky J. R. szerkesztő.

SZINHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. julius 8-án.

VÁROSLIGETI SZINKÖR. Igazgató Feld Zsigmond.

Boccaccio. Operette 8 felvonásban. Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR. Kedves Rokonom! (Ma Cousins.) Vigjáték 8 felvonásban, Kezdete 7 órakor.

A Kőbányai Király-Sörfőző dr. Korányi és dr. Köllý egyetemi tanár urak által gyógyezelőkre ajánlott

„Malátasöre” Meghalkokban, vöröszegénységben, emésztési zavarokban, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használhatik.

Legkellemesebb üdítő-ital. Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

Magyar üvegbiztosító-társaság

Budapest, Váci-körút 31. szám.

Biztosítási társaságunkat portálékban, üvegbiztosítást egész építmenyeknél, a legelősebb díjak és a legpontosabb leszámítás mellett. Több évszázados tapasztalatunkkal és kiváló minőségű biztosításokat is.

1211

Üvegbiztosítások

Blaha Lujza pipere-crème.

Ezen Blaha Lujza pipere-crème úgy tünepelt nagy művésznőnek, valamint a főváros legelőkelőbb hölgyének a kedves piperezere, mert szerfölötti finomságáért, meglepő és feltűnő hatásvért, mely már az első kísérlet után is észlelhető, minden hölgy, aki csak egyszer is használta ezen pipere-crémét, annak többé más nem kell. Mert mint a vgyvizsgálat igazolja, teljesen ártalmatlan és szímentes, egészen új bőrápoló és bőrtisztító piperezere, mely a bőrre keelve azonnal beszívódik és a bőr gyengén kifehéredik, miként az arcmárvány-szerű simaságot, fénytelen hátrányosságok felszámolását és az egészséget nyeri. Es ezen úde zománcz Teint Parisien alatt az arcbőr összes tisztáltsági u. m. szeplő, pórszemek (wimerlik), bőrszáka (mitesszer), a zsíros, nyers, durva vörös arczszin, az orr, nyak, kar és kéz vörössége,

a redők és bőrtoltok mind eltűnnek, a smert zsímentes és azonnal felszívódik, nemcsak a bőrre használható, hanem épen nap-palát használatra kiválóan alkalmas, miért is estélyre, színházba vagy sétára menés előtt nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezi a legelőkelőbb hölgyeknek is. Számos köszönő és elismerő levél igazolja ezen crème jószágát. I tégey ára használati utasítással 1 frt 20 kr. Blaha Lujza crémepowder fehér, crémés rózsaszinben 1 dobor 80 kr és szappan 1 darab 50 kr. Kapható közvetlen a készítőnél: **Dénes Széllógy István** gyógyszerésznél, Budapest, I. ker., Karácsony-utca 1. sz. Raktár Budapest: **Török József** gyógyszeriaralán, **Opera** gyógyszeriar, **Nádor** -gyógyszeriar és Dehreczenben dr. Kotschnek és Tóth Béla gyógyszeriarban.

Óvakodjunk a rossz utánzatoktól.

Nagy bolthelyiség

a József-körut legélénkebb helyén f. é. augusztus hó 1-ére
kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

A nyári idény alatt nyaraló vagy fürdőbe utazó t. cz. vevőközöns. felkértek hogy

Kertész Tódor-nál

az idényszerű cikkek u. m. hintaágyak, turista-kellékek, tornaszerek, croquet és Lawn-tennis játékok, Lignum Sanctum golyók, kuflú hákok, Flaubert-fegyverek, revolverek, lég-gömbök, lampionok, legyezők, gyermek velocipedek, továbbá szódavíz-, fagy-lélt- és kávégépek, keltő órák, utibőröndök, kulacsok, plaidszíjjak, halászó szerek, lóhálók stb. be-vásárlást hétköznapiokon sziveskedjenek eszközölni, minthogy Kertész-nél

vasárnap zárva van.

Lawn-tennis szabályokat és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld. 1142

Sanssuci Buffet

álló söröző megnyit.

Kerepesi-ut 63.

Károly-körut

Károly-kaszárnya.

reggel 7-től este 12-óráig nyitva.

Tulajdonosok

Urs S. és Társa.

Irada és raktár:

VIII., Bozserdi-utca 6. sz.

Kávé

levámlva és bérmentve

házhöz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba 6.50

4 1/2 kg. Mocca 6.50

4 1/2 kg. Jáva 6.50

4 1/2 kg. Gyöngy 6.80

4 1/2 kg. Portoriko 5.80

4 1/2 kg. Santos 4.50

valódsága garantirova.

Marsner-féle

pezsgő-limonádé

100 ár 2 kros 1.40

140 " i " 1.—

bérmentve küld a Budapesti fő-

raktáros

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-

utca 4. Fiume, Hlak 113.

Nekünk bemutatott számtalan megbízható hitelen köszönetirat folytán ezen negyedszázad óta füzálló reedelő-intézet o legmál: gobbén ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsöfolyásokat és sebeket, az infertilitás utóhájját, az elgyengült férfort, magán-lészek, a bujaker utókövetkezményeit, nékélit féhérfolyást, bérmentve üdültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanág egyik főokozója és bérmentve-gégeket gyógyít új gyógymód szerint, hisz azokkal, gyorsan és szilveszen

Dr. GARAI ANTAL

orvos-, sebész-, szemész- és szülész-tudor, v. cz. kir. oszt.-főorvos Budapest, belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. sz. II. emelet. Bejárát a lépcsőnél. Rendel naponta délelőtt 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig. Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyógyszereskről is gondoskodva lesz.

NEPSZERŰ UTJUTATÓ. már a 12-ik kiadásban megjelent a most betegségeket és az összes gyógykezeléséhez ezúttal könyv, volt és 1 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldése mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvétel mellett. A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet bérése. III. Az infertilitás és az éjjeli magmélások. IV. Hely-hőkelet (ripper) és hugycsöfolyások. V. A bujaker utóhájját. A szerző: VII. Kilyengutkai István VIII. Németország. IX. az av. ivarszervek megbetegedésének főokozója: a prostitúció.

Ezernyolczszáz- Negyvennyolcz

A Magyar

Szabadságharcz Története

képekben.

Szerkesztette jeles írók és művészek közreműködésével

Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor.

ELKÉSZÜLT

ezen díszmű 1000 egykoru képpel, kitűnő kézírások, nevezetes okmányok, kiáltványok s egyéb jellemző nyomtatásokkal a dicső idők érdekes erekyeinek teljes gyűjteménye, mely a nagy korszak lefolyását hü képekben szemléltetően varázsolja elénk.

A képek időrendi sorrendben következnek egymásután, minden kép alatt magyarázó szöveggel, úgy hogy a munka ifjunak és öregnek egyaránt élvezetes olvasmányt nyujt.

A munka daczára rendkívül díszes voltának fölötte olcsó,

**30 füzetnek 9 forint,
diszkötésben 12 frt az ára,
külön diszkiadás amerikai simított velin-papiron nyomva 15 frt.**

Megrendelhető füzetekben előfizetés utján és kötve utánvétellel vagy csekély havi 1 frtos részletre is.

Alanti rendelőlapot tessék levelezőlapra ragasztva a kiadóhivatalba beküldeni.

Az „Országos Hirlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadóitól Révai Testvérek irodalmi intézet részvényirtáságtól az:

Ezernyolczszáznegyvennyolcz

a magyar szabadságharcz képekben

című díszművet füzve 30 füzetben 9 frt, kötve diszkötésben 12 frt-ért, ugyanaz amerikai simított papiron 15 frt-ért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 1 frtöt mindaddig a munka kiadóinak Budapestben állni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás utján (30 kr. postaköltség hozzá-számítása mellett) bezedhetnek.

Hely és kelet: Név és állás:

Az „Országos Hirlap” tek. kiadóhivatalának Budapest, József-körut 63. sz.

Rendelő-lap.

Alulírott ezennel megrendelem íly című művet:

Ezernyolczszáznegyvennyolcz

a magyar szabadságharcz 1848/49-ben

Szerkesztők Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor

30 füzetben 30 kr-ával a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett:

Előfizetek és postautalványon beküldök:

6 füzetre frt 1.80 24 füzetre frt 7.20
12 „ „ 3.00 30 „ „ 9.—

Hely és kelet: Név és állás:

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Ha a hirdető ezimet is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. -- Célyszerű is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Pistike. Közölj határozott számot, akkor, ha csak lehet, feltértelek. szokott jeltől meg ne feledkezzél soká ne várj. 1617-1

Leona. Igazán ma nem tudom, mit irjak, igen csunya esős idő van és így roppant unatkozom? Egyedüli szórakozásom az, hogy a Szansant néha jól összeszidom. Tudod ki az, ná? Hát hogy vagy? Van-e már valami foganatja a falusi levegőnek? Megengedem már, hogy te is irhatsz és soraid várva, csókol M. 5138-1

Édes. Roppant elvagyok foglalva, nem tudom, mikor láthatjuk egymást. Este lehetetlen, mert értem jönnek, reggel meg természetesen nem. Azt hiszem, legjobb lenne vasárnap délután ott az a boldog helyen találkozni, ahol ezelőtt a jó időkben találkoztunk. Igaz ugyan, hogy ez még nagyon messze van, de csak arra kérem az Istent, hogy legalább akkor elmehessek. Ha még se lennék ott, ne haragudj. hisz tudod, hogy nem az én hibám, de reméljük a legjobbat és a viszontlátásig csókol az Anyagódd. 5144-1

Sanzsan 18. Hiába választottál más jelget, a te stílusod előttem mindig ismeretes és a1 gunyos hang, amit te használsz bármilyen név alatt kilátszik a te soraidból. Tehát már megint azt mondod, hogy úgy tesztek, mint a többiek. Na, ezt pedig a leghatározottabban tagadom. Először nem szoktam sohse dudolni, másodsor pedig nem tartalak érdemesnek arra, hogy rólad valamit beszéljek. Hiába haragszol, tudod, az én hibám az, hogy igazságtalan vagyok. Te nagyon rossz vagy utóbbi időkben és azt hiszed—ámbar jogosan—hogy te vagy a világon a legszebb. Pedig még vannak olyanok, mint te. Na, ne neves és ne haragudj, ma nagyon jó kedvem van és azért írok ilyen tok badarságot. Minthogy te csak egy csókot küldtél hát én semmit se küldök, hanem majd adok, Pepitta. 5136-1

HÁZASSÁG.

Házasság. Kerestetik intelligens családbeli leánynk 6000 frt hozománygyal, szolid, intelligens, izraelita 32-33 éves mérmök, vagy biztos állásu hivatalnok. Ajánlatok „Jellemes 18” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. 1639-2

ALLÁST KERES.

A kereskedelmi szaktanfolyamot sikerrel végzett fiatal leány irodai alkalmazást keres. Czim a kiadóban. 5120-3

Pénztárnoknői állást keres egy intelligens esinos fiatal leány. Esetleg kauczióval rendelkezik. Czim a kiadóban. 5030-3

Házmasteri állást keres egy gyermektelen házaspár: a férj szerelő. Szükség esetén 300 frt óvadék. Levélbeli szives megkereséseket „Házmaster” jelige alatt e laphoz kér, 5054-3

ALLÁST KAPHAT.

Elsőrangú intézetnél a helyi placzra fix alkalmazást nyerhetnek oly egyének, kik az élethiztosítási szerzés terén már eredményel működtek, avagy társadalmi összeköttetéseiknél fogva jó kilátással bírnak arra nézve, hogy ezen a téren érvényesülni fognak. Ajánlatok „Haladás” jelző alatt küldendők e lap kiadóhivatalába. 1641-4

Kerestetik egy jobbesaládbeli fiu tanonczul egy rövidáru-tüzletbe. Ajánkozhatni levélben, melyet „Szép jövő” czimen a kiadóhivatalba intézendők. 5118-4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Péczelen keresek megvételre egy kisebbszerű házat könnyű fizetési feltételek mellett. Levélbeli ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Családi ház” jelige alatt. 5088-7

Ujpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóban. 5020-7

ELADÁS.

Butor jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre **Náthán Ignác** kárpitos és asztalosbutor egyed. főraktárban VII., Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve. 6836-8

Eladó 3 kemenczés feketepékség, napi 150-170 frt forgalommal. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 5074-8

VÉTEL.

Megvételre keresek Rákos-Keresztúron vagy máshol, közel Budapesthez, egy kis családi házacskát könnyű fizetési feltételekkel. Ajánlatokat „Mielőbb” jelige alatta kiadóhivatalba kérek. 5014-9

Egy nő íróasztal kerestetik megvételre. Ajánlat az ár megjelölésével „Olcsón” czimen a kiadóba kéretik. 5062-9

Jólmenő kávécsarnokot keresek mielőbbi megvételre. Részletesebb ajánlatot a kiadóhivatalba kérek intézni „Sürgős kereslet” czimen. 5094-9

KIADÓ SZOBÁK.

Jgen szépen butorozott szoba fürdőszoba-használattal, kitűnő ellátással, jutányos áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5110-10

Szépen butorozott tiszta szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5078-10

Nagyon szép és tiszta udvari szoba a Csengery-utcában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5076-10

LAKÁS KERESTETIK.

Az Erzsébetvárosban keresek augusztus 1-ére 2 utcai, előszoba stb.-ből álló lakást. Az éviből felemelítésével ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Csendes lakó” czim alatt. 5058-12

A főváros közelében levő nyaralóan intelligens családúknál egy szobát teljes ellátás a keres egy mérmök. Levélbeli ajánlatok a fizetési feltételek felemelítésével „Üdülés” czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 5084-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Az Üllői-uton kiadó egy lakás, mely áll: 2 utcai, 1 udvari, alkov, elő-,fürdőszoba és konyhából. Czim a kiadóhivatalban. 5026-13

I. kerületben a Bors-utcában 3 szobából, előszobából, fürdőszobából, cselédszobából, konyhából, éléskamrából álló földszintes lakás, elutazás miatt olcsón kiadó. Czim a kiadóban. 5134-13

A Király-utcában vagy annak egyik közel eső mellékutczájában kétszobás lakás (utcai) minden hozzátartozóval kerestetik augusztus 1-ére. Az ár megemléítésével ellátott ajánlat „Aug. 1” jelige alatt köretnek e laphoz. 5126-13

Elegánsan butorozott, tiszta utcai szobát keresek a Belvárosban, lehetőleg külön előszobával. Árral ellátott ajánlatokat „Gargonlakás” czimen a kiadóhivatalba kérek. 5092-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteromnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Elhizottság. Csuz, köszvény, gyomorhaj, ideg-, bór és női betegségek biztosan és és gyorsan gyógyíthatók villamos fényfürdő, vizkura, napfürdő és svéd gyógygimnasztika segítségével Dr. Palócz Ignác gyógyintézetében (rendelő intézet) IX., Vámbáz-körút 7. Rendelés: d. e. 10-12 és d. n. 3-5 óráig. 6827-18

Köhögésgnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteftü-czukorkát. 1537-18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbe vehetnek. Czim a kiadóban. 4744-18

Katángly-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni,

hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad:

az ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatala

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)

Kies és egészséges fekvése folytán a fővárosi előkelőbb közönségnek kedvelt nyaralóhelye.

Könyelmes közlekedés a fővárossal a villamos vasutak és a m. áll.-vasut által.

Az intézet egy öt hold kiterjedést parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva. A gymnasium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítottak. Kitűnő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő víz. A növelési díj mérsékelt. Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szivesen szolgál Rákos-Palotán (Budapest szomszédságában, vasuti-, posta- és távirat-állomás.)

Wagner Manó, igazgató, intézettulajdonos.

1192

TÁVIRAT!!

Nagy-Becskerek, július 3.

A Nagy-Becskereken július 3-án megtartott kerékpárversenyeken az összes első díjakat

kerékpárokon nyerték.

Városi raktár és zárt kerékpáriskola: **Royal-szálló.**

Folyó évi augusztus hó 1-től

Andrássy-ut 69. a „Plasztikon” épületében.